

**PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK A. D.
SLOBOMIR - BIJELJINA
Finansijski izvještaji
za godinu koja se završava
31. decembra 2014. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

Banja Luka, maj 2015. godine

SADRŽAJ

Strana

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS USPJEHA	7
BILANS STANJA	8
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	9
BILANS TOKOVA GOTOVINE	10
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	11-63

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima „Pavlović International Bank“ a.d. Slobomir Bijeljina

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina (u daljem tekstu: Banka), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS) koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Banka nije, ili je djelimično realizovala određene preporuke iz revizorskog izvještaja za 2013. godinu (obračun i evidentiranje ispravke vrijednosti za kamate, obračun i evidentiranje rezervi za kreditne gubitke, potraživanjima od Brčko Distrikta i potraživanja od zaposlenih).

(nastavlja se)

(nastavak)

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 5, uz finansijske izvještaje, na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka, Banka je tokom poslovne 2014. godine priznala dio prihoda od kamata u iznosu od 1.510 hiljada KM po plasmanima koji se u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/13 i 01/14) smatraju nenaplativim. Revizorskim postupcima nismo mogli da se uvjerimo u iznos priznatih kamata u korist prihoda za koje postoji vjerovatnoća da neće biti naplaćene.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 15, uz finansijske izvještaje, Banka na dan 31.12.2014. godine ima značajnu izloženost prema grupi povezanih pravnih lica u iznosu od 10.155 hiljada KM za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 576 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenim plasmanima. Nadalje, Banka na 31.12.2014. godine ima značajnu izloženost prema drugoj grupi povezanih pravnih lica u iznosu od 3.796 hiljada KM za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 208 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenim plasmanima. Kao posljedica negativnih dešavanja u bankarskom sektoru Republike Srpske navedenim pravnim licima članicama gore navedene prve grupe povezanih lica grupe i još jednom pravnom licu prema kojima Banka ima potraživanja po plasmanima su prema saopštenju Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 04-1485/14 od 23.12.2014. godine blokirani računi kao neurednim dužnicima Bobar banke a.d. – u likvidaciji. Potraživanja Banke po navedenim blokiranim plasmanima su 10.405 hiljada KM i isti su osigurani kvalitetnim kolateralima u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 19, uz finansijske izvještaje, na bilansnoj poziciji obračunata kamata i ostala aktiva iskazan je iznos potraživanja za kamate, potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta BiH, imovine stečene naplatom potraživanja i ostalih potraživanja.

Neto potraživanja za kamate na kredite plasirane komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznose 4.241 hiljadu KM. Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka Banka nije izvršila obračun ispravke vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kamata po kreditima plasiranim komitentima u skladu sa internom metodologijom zasnovanom na zahtjevima Medunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ u iznosu od 764 hiljade KM. U skladu sa navedenim, ispravka potraživanja za kamate i rashod po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2014. godine su podcijenjeni za 764 hiljade KM, odnosno potraživanja za kamate na 31.12.2014. godine i rezultat poslovanja za 2014. godinu su precijenjeni za 764 hiljade KM. Nadalje, Banka u internoj metodologiji zasnovanoj na zahtjevima Medunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ nije definisala način diskonta kolaterala za plasmane koji u otplati kasne duži period nego što je propisani period diskonta kolaterala.

(nastavlja se)

Na poziciji ostalih potraživanja iskazan je iznos potraživanja od zaposlenih Banke za krađu novca u ranijim periodima u iznosu od 106 hiljada KM. Za navedeno potraživanje Banka nije izvršila ispravku vrijednosti, tako da su za iznos od 106 hiljada KM precijenjena potraživanja i podcijenjeni rashodi za iznos od 106 hiljada KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 23, uz finansijske izvještaje, Banka je u obavezi da izvrši obračun i evidentiranje rezerve za kreditne gubitke na osnovu Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive banaka od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS). Na osnovu izvršene revizije, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u adekvatnost obračunatih i evidentiranih rezervi za kreditne gubitke zasnovane na navedenoj Odluci ABRS. Nadalje, uočen je veći broj kreditnih partija koje imaju kriterijum za nižu kategoriju, ali ih Banka na osnovu subjektivnih činjenica, klasifikuje u više kategorije. Navedeno utiče na iznos nedostajućih rezervi kao odbitne stavke kapitala, a samim tim i na iznos ukupnog kapitala i posljedično na niz pokazatelja povezanih sa ukupnim kapitalom koje Banka mora ispunjavati prema važećim propisima od strane ABRS.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte korekcija koje na finansijske izvještaje mogu imati pitanja navedena u prethodnim pasusima, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje imovine, kapitala i obaveza Pavlović International bank a.d. Slobomir Bijeljina sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine, kao i rezultat poslovanja, tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 19, uz finansijske izvještaje, na bilansnoj poziciji obračunata kamata i ostala aktiva iskazan je iznos potraživanja za kamate, potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta BiH, imovine stečene naplatom potraživanja i ostalih potraživanja.

Potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine u neto iznosu od 757 hiljada KM po procjeni rukovodstva Banke je utrživo potraživanje jer se odnosi na nesporni dio potraživanja prema Vladi Brčko Distrikta, iako je tužbeni zahtjev Banke na mnogo veći iznos. Banka procjenjuje da će se po ovom osnovu naplatiti minimalno u navedenom iznosu po završetku sudskog spora. Potraživanja po ovom osnovu su se u toku 2013. godine povećala za iznos od 100 hiljada KM po osnovu izgubljenog sudskog spora koji je protiv Banke vodila Privredna banka d.d. Sarajevo. Revizorskim postupcima se nismo mogli uvjeriti u prezentovanje povećanja potraživanja po ovom osnovu u prethodnom periodu.

Revizorskim postupcima se nismo mogli uvjeriti da je Banka materijalnu imovinu stečenu naplatom potraživanja (567 hiljada KM) iskazala po fer vrijednosti u skladu sa zahtjevima MRS/MSFI.

(nastavlja se)

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 26 b), uz finansijske izvještaje, Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Na dan 31. decembra 2014. godine Banka nije ispunjavala određene pokazatelje navedene u datoj napomeni.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 26 v), uz finansijske izvještaje, potencijalne obaveze po sudskim sporovima u kojima je Banka tužena strana, na dan 31. decembra 2014. godine iznose ukupno 2.530 hiljada KM, ne uključujući efekte potencijalnih zateznih kamata. Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka je imala evidentirano rezervisanje za potencijalne gubitke po ovom osnovu u iznosu od 82 hiljade KM u skladu sa zahtjevima MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina". Rukovodstvo Banke smatra da navedeni sudski sporovi u kojima je Banka tužena strana neće imati negativnih efekata po Banku u narednim periodima. Banka je u toku godine uložila napore na naplati i pokrenula značajan broj sudskih sporova vezanih za naplatu potraživanja.

Prilikom provođenja revizorskih procedura nismo se uvjerali u pouzdanost funkcionisanja sistema automatizovanih kontrola i prenosa podataka.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 28, uz finansijske izvještaje, u toku 2014. godine Banka je bila pod određenim uticajem globalne ekonomske i finansijske krize, kao i negativnih dešavanja u bankarskom sektoru Republike Srpske krajem 2014. godine. Kao posljedica navedenih dešavanja Banka je imala značajan odliv depozita, te su isti na 31.12.2014. smanjeni za 38.240 hiljada KM ili 18,63% u odnosu na 31.12.2013. godine. Ipak, tokom 2014. godine, Banka nije imala značajnijih problema sa likvidnošću.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 29, uz finansijske izvještaje, Banka na 31.12.2014. godine ima značajne plasmane prema grupi povezanih lica (8.119 hiljada KM) u odnosu na osnovni kapital i isti su smanjeni za 4,67% uz istovremeno povećanje depozita povezanih lica za 100,63 % u odnosu na 31.12.2013. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 30, uz finansijske izvještaje, na dan 31.12.2014. godine Banka ima potraživanje po plasmanu pravnom licu (1.440 hiljada KM) nad kojim je 02.02.2015. godine pokrenut stečajni postupak i za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 89 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenom plasmanu.

EF Revizor d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 15.05.2015. godine

BILANS USPJEHA
 za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
 (u hiljadama KM)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Prihodi po osnovu kamata	15.258	14.443
Rashodi po osnovu kamata	-5.470	-5.092
Neto prihod na osnovu kamata	9.788	9.351
Prihodi po osnovu naknada i provizija	6.025	5.954
Rashodi po osnovu naknada i provizija	-516	-509
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	5.509	5.445
Ostali prihodi iz poslovanja	500	868
Ostali rashodi iz poslovanja	-13.767	-13.473
Kursne razlike, neto	439	324
Rezervisanja za potencijalne gubitke, neto	-1.516	-1.656
Dobitak iz poslovanja prije oporezivanja	953	859
Porez na dobit	-215	-225
Neto dobitak tekuće godine	738	634
Ostali ukupni rezultat - pozitivni efekti procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	4
Ukupan rezultat za obračunski period	738	638
Zarada po akciji		
Obična i razrijeđena zarada po akciji (KM)	0.0316	0.0273

Prezentovani finansijski izvještaji su usvojeni od strane rukovodstva Banke, dana 03. marta 2015. godine.

Potpisano u ime Pavlović International Banka a.d. Slobomir – Bijeljina:

za Aleksandar Vićanović a
 direktor

Jadranka Marković
 direktor Sektora
 računovodstva i izvještavanja

BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2014. godine
(u hiljadama KM)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
AKTIVA		
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	37.339	43.111
Sredstva kod drugih banaka	11.884	16.449
Kreditni plasirani komitentima	147.966	168.726
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	517	3.853
Nekretnine, investicione nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja	15.507	15.314
Odložena poreska sredstva	0	47
Obračunata kamata i ostala aktiva	11.793	13.027
Ispravke vrijednosti	-7.825	-6.312
Ukupna aktiva	217.181	254.215
PASIVA		
Depoziti	167.030	205.270
Obaveze po kreditima	9.823	9.061
Ostale obaveze	4.826	4.437
Ostala rezervisanja	20	6
Ukupne obaveze	181.699	218.774
Kapital		
Akcijski kapital	23.375	23.375
Revalorizacione rezerve	5.462	5.759
Zakonske rezerve	1.671	1.639
Rezerve iz dobiti	2.907	2.701
Posebne rezerve za kreditne gubitke	1.329	1.329
Akumulirani dobitak	738	638
Ukupni kapital	35.483	35.441
Ukupna pasiva	217.181	254.214
Potencijalne i ugovorene obaveze	24.646	25.674

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(u hiljadama KM)

Opis	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Zakonske rezerve	Posebne rezerve za kreditne gubitke	Akumulirani dobitak/gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2012. godine	18.375	6.008	1.616	3.470	583	30.052
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	0	0	0	0
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2012. godine	18.375	6.008	1.616	3.470	583	30.052
Povećanje osnovnog kapitala	5.000	0	0	0	0	5.000
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	23	560	-583	0
Efektii procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	0	0	0	0	0
Ukidanje revalorizacionih rezervi nekretnina i opreme	0	-249	0	0	4	-245
Neto dobitak tekuće godine	0	0	0	0	634	634
Stanje na dan 31.12.2013. godine	23.375	5.759	1.639	4.030	638	35.441
Povećanje osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	32	206	-638	-400
Efektii procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	0	0	0	0	0
Ukidanje revalorizacionih rezervi nekretnina i opreme	0	-297	0	0	0	-297
Neto dobitak tekuće godine	0	0	0	0	738	738
Stanje na dan 31.12.2014. godine	23.375	5.462	1.671	4.236	738	35.482

BILANS TOKOVA GOTOVINE
 za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
 (u hiljadama KM)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata, naknada i provizija po kreditima	18.276	18.962
Isplata kamata	-5.516	-5.047
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani	114	237
Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	-13.324	-13.487
Primici i isplate po vanrednim stavkama	-45	-689
Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	20.760	-39.189
Depoziti klijenata	-38.240	31.720
Plaćeni porez na dobit	0	0
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-17.975	-7.493
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kratkoročni plasman finansijskim institucijama	3.700	-4.000
Primici kamata	188	371
Primici dividendi	9	28
Ulaganje u vrijednosne hartije koje se drže do dospelosti	3.120	-3.907
Kupovina nematerijalne aktive	-18	53
Kupovina materijalne aktive	-718	-285
Kupovina drugih ulaganja	0	-410
Neto odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	6.281	-8.150
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti		
Primici od izdavanja akcija	0	5.000
Neto primljene pozajmice	761	466
Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti	761	466
Neto smanjenje/povećanje novčanih sredstava	-10.933	-10.177
Novčana sredstva na početku godine	59.560	69.611
Efekti promjene deviznog kursa	596	126
Novčana sredstva na kraju godine	49.223	59.560
Novčana sredstva se sastoje od slijedećih pozicija		
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	37.339	43.111
Sredstva kod drugih banaka	11.884	16.449
U K U P N O	49.223	59.560

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE**

Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina (u daljem tekstu: Banka) osnovana je kao akcionarsko društvo dana 6. marta 1999. godine od strane bračnog para Miroslave i Slobodana Pavlović. Osnivanje Banke je registrovano u Osnovnom sudu u Bijeljini rješenjem broj Fi - 260/01, od 2. aprila 2001. godine.

Na dan 30. septembra 2001. godine, izvršeno je pripajanje Pavlović International Bank a.d. Slobomir – Bijeljina Semberskoj banci a.d. Bijeljina. Banka posluje na osnovu rješenja Okružnog suda u Bijeljini Fi-894/2001 od 27. novembra 2001. godine. Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS) je dala saglasnost za osnivanje Banke odlukama 05-1211-1/2001 i 05-1212-1/2001.

Na dan 1. novembra 2002. godine, Banka je izvršila pripajanje Privredne banke a.d. Brčko, što je ABRS odobrila nakon datuma pripajanja rješenjem broj 03-32-1623-1/02, od 31. decembra 2002. godine. Na osnovu pripajanja, osnovana je nova filijala Banke u Brčkom.

Na dan 1. aprila 2003. godine, Banka je izvršila pripajanje Privredne banke a.d. Doboju – u privremenoj upravi, što je takođe ABRS odobrila, nakon datuma pripajanja, svojim rješenjem broj 03-31-1622-6/2, od 27. maja 2003. godine. Na osnovu pripajanja, osnovana je nova filijala Banke u Doboju.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, i u skladu sa propisima Republike Srpske dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka se sastojala od centrale u Bijeljini i šest filijala u: Bijeljini, Brčkom, Doboju, Banjoj Luci, Zvorniku i Istočnom Sarajevu, sa ukupno 12 ekspozitura, 9 agencija i 7 šaltera. Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka je imala 230 zaposlenih radnika (2013. godine – 258 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata, nekretnina i opreme koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objašnjeno kasnije u računovodstvenim politikama.

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/09), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (MRSB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Pored navedenog, dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske (“SRRRS”) je donio „Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)”, a na osnovu „Odluke o ovlaštenjima za prevod i objavljivanje” nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 81/06), kojom se takva ovlaštenja daju SRRRS.

Navedeno izdanje MRS/MSFI je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci MRS/MSFI objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Rukovodstvo Banke analizira promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja standarda i tumačenja koji su relevantni za Banku, ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u hiljadama konvertibilnih marka (u hiljadama KM).

Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine za poslovnu 2014. godinu koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, dole navedeni standardi i izmjene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sljedeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, ali nisu zvanično usvojeni u Republici Srpskoj za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2014. godine:

- IFRS 1 (revidovani) "Prva primjena IFRS" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene IFRS 1 "Prva primjena IFRS" – Visoka hiperinflacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine).
- Izmjene IFRS 1 "Prva primjena IFRS" – Ukidanje fiksnih datuma za one koji prvi put primjenjuju IFRS (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine).
- Izmjene IFRS 1 "Prva primjena IFRS" - Dodatni izuzeci za one koji prvi put usvajaju IFRS (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine).
- Izmjene IFRS 1 "Prva primjena IFRS" - Ograničeni izuzeci za uporedna objelodanjivanja u skladu sa IFRS 7 za one koji prvi put usvajaju IFRS (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine).
- Izmjene IFRS 1 "Prva primjena IFRS" - Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IFRS 2 "Isplate po osnovu akcija" – Transakcije grupnih isplata u novcu po osnovu akcija (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine).
- IFRS 3 (revidovani) "Poslovne kombinacije" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene IFRS 7 "Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja" – Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine).
- Izmjene IFRS 7 "Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja" – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 12 "Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima" i IAS 27 "Pojedinačni finansijski izvještaji" – Investirana društva (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRS 11 "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).

- IFRS 12 "Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRS 13 "Odmjeravanje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 11 „Zajednički aranžmani“ i IFRS 12 „Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima“ - Uputstvo o tranziciji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IAS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Prezentacija stavki Ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Izmjene IAS 12 "Porez na dobit" – Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012. godine).
- Izmjene IAS 19 "Beneficije zaposlenih" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IAS 24 "Objelodanjivanja o povezanim stranama" - Pojednostavljanje zahtijevanih objelodanjivanja za entitete u državnom vlasništvu i pojašnjenje definicije povezanih strana (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine).
- Izmjene IAS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- IAS 27 (revidovan u 2011. godini) "Pojedinačni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IAS 28 (revidovan u 2011. godini) "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IAS 32 "Finansijski instrumenti: Prikazivanje" – Računovodstveno obuhvatanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010. godine).
- Izmjene IAS 32 "Finansijski instrumenti: Prezentacija" – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmjene IAS 36 "Obezvredjenje sredstava" – Objelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmjene IAS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" – Prihvatljive hedžing stavke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene IAS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmjeravanje – Zamjena derivata i nastavak računovodstva hedžinga" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja IFRS objavljenog 16. aprila 2009. godine (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine).
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja IFRS objavljenog 6. maja 2010. godine (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine).

- Izmjene različitih standarda “Unapređenja IFRS (2012.)” koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS objavljena 17. maja 2012. godine (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primijene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene IFRIC 14 “IAS 19 - Granica definisanih primanja zaposlenih, minimum zahtjeva fonda i njihova interakcija” - Pretplata minimalnih zahtjeva fonda (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine).
- IFRIC 17 “Prenos nenovčanih sredstava vlasnicima preduzeća” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 18 “Prenos sredstava komitentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 19 “Ukidanje obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine).
- IFRIC 20 “Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izvještavanje 2010. godine” što predstavlja izmjenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja” (na snazi od datuma objavljivanja, odnosno od septembra 2010. godine).
- Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promjene računovodstvenih politika Banke.

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu u primjeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja sljedeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvijek u primjeni:

- IFRS 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).
- IFRS 14 "Regulatorni odloženi računi" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- IFRS 15 "Prihodi od ugovora sa kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017. godine).
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili učešće u imovini između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji", IFRS 12 „Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima“ i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Investirani entiteti: Primjenjivanje izuzetaka u konsolidaciji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IFRS 11 "Zajednički aranžmani" – računovodstvo spajanja interesa u zajedničkim poslovima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IAS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 38 "Nematerijalna ulaganja" – Objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IAS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i IAS 41 "Poljoprivreda" – Poljoprivreda: biološka sredstva koja su predmet ubiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene IAS 19 "Primanja zaposlenih" – Planovi definisanih primanja: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IAS 27 "Pojedinačni finansijski izvještaji" – Kapitalni metod u pojedinačnim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmjene raznih Standarda "Unapređenja IFRS (period 2010. - 2012.)" koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 i IAS 38), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmjene raznih Standarda "Unapređenja IFRS (period 2011. - 2013.)" koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 i IAS 40), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primijene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmjene raznih Standarda "Unapređenja IFRS (period 2012. - 2014.)" koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 i IAS 34), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primijene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka je 25.12.2014. godine usvojila nove računovodstvene politike koje će biti u primjeni od 01.01.2015. godine.

Banka svoje računovodstvene politike koje je koristila do 31.12.2014. godine nije u potpunosti uskladila sa zahtjevima MRS/MSFI.

U nastavku su navedene računovodstvene politike koje je Banka koristila do 31.12.2014. godine.

3.1. *Prihodi i rashodi*

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, ostali prihodi i ostali rashodi poslovanja se knjiže po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge, osim naknade po osnovu odobravanja kredita, se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Naknade za odobravanje kredita se razgraničavaju i ravnomjerno amortizuju u toku trajanja otplate kredita, što je po mišljenju rukovodstva Banke približno metodu efektivne kamatne stope. U skladu sa lokalnim propisima, prihodi od naknada po kreditima prikazuju se kao dio prihoda po osnovu naknada i provizija, a ne kao prihod po osnovu efektivne kamatne stope u skladu sa MRS 18 „Prihodi“ i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.

3.2. *Preračunavanje deviznih iznosa*

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u KM po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan. Potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u KM po zvaničnom kursu na dan bilansa stanja. Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjižene su u korist prihoda ili na teret rashoda.

3.3. *Nekretnine i oprema*

Nekretnine i oprema su inicijalno iskazani po nabavnoj vrijednosti i umanjeni za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Navedenu nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate.

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korištenja sredstva, uvećavaju vrijednost nekretnina i opreme. Opravke i održavanje se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne gubitke. Nematerijalna ulaganja obuhvataju softvere i licence. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava ravnomjerno na nabavnu vrijednost, po stopi od 20%.

3.5. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine Banke čine građevinski objekti koje Banka izdaje u zakup ili ih ne koristi u svoje poslovne svrhe, i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne gubitke, u skladu sa MRS 40 „Investicione nekretnine”.

Banka je izvršila inicijalno priznavanje investicionih nekretnina po prvi put na dan 31. decembra 2011. godine.

3.6. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i investicionih nekretnina se ravnomjerno obračunava na nabavnu ili procijenjenu vrijednost, primjenom sljedećih stopa amortizacije, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

Opis	Vijek trajanja (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	61-77	1,3%-1,64%
Investicione nekretnine	77	-
Kompjuterska oprema	5	20%
Namještaj i ostala oprema	5-14	7%-20%
Vozila	6	15,50%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

3.7. Krediti plasirani komitentima

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenih plasmana, umanjениh za otplaćenu glavnice, kao i za ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizike za koje iskustvo pokazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koja je zasnovana na primjeni MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”.

Za svrhe određivanja amortizovane vrijednosti, odnosno poštene vrijednosti u skladu sa odredbama MRS 39, “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”, koriste se ugovorena efektivna kamatna stopa, koja neto sadašnju vrijednost budućih gotovinskih tokova svodi na nominalnu vrijednost odobrenog kredita, umanjеноg za izvršene otplate glavnice.

3.8. Ispravka vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja

U toku 2011. godine Banka je počela da primjenjuje Pravila o procjenjivanju i priznavanju kredita, potraživanja i rezervisanja kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenjivanje i priznavanje kredita, potraživanja i rezervisanja pravnim i fizičkim licima, u skladu sa internom metodologijom Banke.

Banka vrši pregled kreditnog portfolia i u cilju ispravke vrijednosti i rezervisanja na kvartalnom nivou. Kod utvrđivanja da li gubitke po osnovu obezvređivanja plasmana treba priznati u bilansu uspjeha, Banka procjenjuje da li postoje dokazi koji ukazuju na postojanje mjerljivog smanjenja procijenjenih budućih tokova gotovine na portfolio, prije nego što je takve gubitke moguće identifikovati na nivou pojedinačnog plasmana. Informacije koje mogu ukazati na gubitke po osnovu plasmana uključuju: neredovnost i kašnjenje u izmirivanju obaveza, tržišne i ekonomske uslove na lokalnom nivou koji uslovljavaju kašnjenje u izmirivanju obaveza i slično. Procjene menadžmenta o obezvređenju finansijskih plasmana u portfoliu Banke putem procjene budućih tokova gotovine se baziraju na stvarnim gubicima iz prošlosti, koji su realizovani na finansijskim sredstvima sa sličnim uzrocima obezvređenja.

Metodologija i pretpostavke od kojih se polazi pri definisanju iznosa i perioda priliva gotovine po osnovu plasmana su predmet redovne provjere u cilju svodenja na minimum razlike između procijenjenih gubitaka i stvarnih gubitaka. Iznos očekivanih priliva po kreditu se procjenjuje na osnovu dokaza o planiranim prihodima dužnika, analizom broja dana kašnjenja naplate određenog potraživanja od dužnika, utvrđuje se sagledavanjem svih relevantnih dokaza o vremenu realizacije planiranih prihoda dužnika, kao i iskustvenih podataka o kašnjenju u plaćanju tog dužnika.

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe prikazivanja bilansa tokova gotovine, pod gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva, sredstva kod Centralne banke i sredstva na deviznim računima kod domaćih i inostranih banaka i ostali depoziti sa dospijućem manjim od tri mjeseca od datuma plasiranja.

3.10. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Takve izmjene uglavnom se odnose na sljedeće: dodavanje troškova koji ne predstavljaju odbitne stavke, dodavanje troškova za potencijalne gubitke koji prelaze 20% usaglašene poreske osnovice.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska potraživanja se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Direktni porezi i doprinosi

Direktni porezi i doprinosi uključuju doprinose koji padaju na teret poslodavca, porez na imovinu i različite vrste drugih poreza i doprinosa uključenih u okviru ostalih rashoda iz poslovanja.

3.11. Beneficije zaposlenima

U skladu sa domaćim propisima, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose državnim fondovima za socijalnu zaštitu i penziono osiguranje koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Pomenute obaveze uključuju plaćanje poreza i doprinosa u ime zaposlenih, u iznosu obračunatom u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Banka je takođe u obavezi da dio poreza i doprinosa iz bruto plata zaposlenih, u ime zaposlenih uplati na račun javnih fondova. Ovi doprinosi knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

U skladu sa zahtjevima MRS 19 "Naknade zaposlenima", Banka vrši aktuarski obračun rezervisanja kako bi se utvrdila sadašnja vrijednost akumuliranih prava zaposlenih za otpremnine. Banka je obavezna da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u visini tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog, koje pri tom ne mogu biti manje od tri prosječne mjesečne plate Banke.

Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od 1,00% do 4,00% godišnje, projektovani rast zarada 6,5% godišnje, godine radnog staža za odlazak u penziju – 40 godina za muškarce i 35 godina za žene, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava na otpremninu i jubilarnu nagradu. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan izvještaja o finansijskom položaju – bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

Obezvredenje vrijednosti sredstava

Na dan bilansa stanja rukovodstvo Banke analizira vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indicija da za neko sredstvo postoji obezvređenje, nadoknadivi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata, na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti komitenata da ispune svoje obaveze prema Banci. Banka vrši obračun obezvređenja svojih potraživanja u skladu sa internom metodologijom koja je usaglašena sa zahtjevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“, kao i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Rukovodstvo Banke vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izvještajima.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. PRIHODI PO OSNOVU KAMATA*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	2014. godina	2013. godina
Prihodi od kamata od preduzeća	10.074	9.146
Prihodi od kamata od stanovništva	5.032	4.978
Sredstva kod Centralne banke BiH	19	9
Sredstva kod drugih banaka	34	110
Kamate po osnovu HOV	98	198
Ostali prihodi od kamata i slični prihodi	1	2
Ukupno	15.258	14.443

Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka Banka je tokom poslovne 2014. godine priznala dio prihoda od kamata u iznosu od 1.510 hiljada KM po plasmanima koji se u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/13 i 01/14) smatraju nenaplativim. Revizorskim postupcima nismo mogli da se uvjerimo u iznos priznatih kamata u korist prihoda za koje postoji vjerovatnoća da neće biti naplaćene.

6. RASHODI PO OSNOVU KAMATA*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	2014. godina	2013. godina
Rashodi kamata na depozite u stranoj valuti	3.025	2.429
Rashodi kamata na depozite u KM	1.433	1.128
Rashodi kamata na depozite sa ugovorenom zaštitom od rizika	1.004	1.509
Rashodi kamata po uzetim kreditima i pozajmicama	6	0
Rashodi po osnovu HOV	2	26
Ukupno	5.470	5.092

7. PRIHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	2014. godina	2013. godina
Naknade za bankarske usluge u KM	4.367	4.341
Naknade za bankarske usluge - devizno	1.452	1.529
Naknada za kartice	206	84
Ukupno	6.025	5.954

8. RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	2014. godina	2013. godina
Naknade za bankarske usluge u zemlji	398	357
Naknade za bankarske usluge sa inostranstvom	62	58
Ostale naknade i provizije	56	94
Ukupno	516	509

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	2014. godina	2013. godina
Dobici od prodaje HOV	121	164
Naplaćena otpisana potraživanja	114	237
Prihodi od dividendi	9	83
Prihodi od zakupa	148	138
Ostali prihodi	108	246
U k u p n o	500	868

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	2014. godina	2013. godina
Bruto lična primanja	6.283	6.445
Ostali lični rashodi	258	72
Troškovi materijala	608	625
Troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava	409	389
Putni troškovi	1	14
PTT usluge	57	54
Telefonski troškovi	115	138
Troškovi elektronskih komunikacija	226	254
Troškovi zakupnina	2.250	2.311
Troškovi reklame i propagande	271	327
Troškovi amortizacije	633	646
Troškovi dnevnica i službenih putovanja	19	35
Troškovi zaštite na radu	8	11
Servisne usluge	288	161
Intelektualne usluge	0	50
Troškovi vještačenja i arbitraže	262	245
Sudski troškovi i angažovanje drugih lica	480	449
Troškovi reprezentacije i pomoći radnicima	111	125
Troškovi osiguranja	576	531
Ostali troškovi proizvodnih usluga	62	244
Gubici po osnovu rashodovanja osnovnih sredstava	48	0
Ostali rashodi	802	347
U k u p n o	13.767	13.473

11. TROŠKOVI ZAKUPNINA - OPERATIVNI LIZING

Troškovi zakupnina u poslovnoj 2014. godini iznosili su 2.250 hiljada KM (u poslovnoj 2013. godini 2.311 hiljada KM). Tokom poslovne 2014. godine Banka je vršila zakup prostorija za Centralu, filijale i šaltere na području na kojem posluje. U cilju osiguranja nesmetanog poslovanja Banka potpisuje ugovore sa zakupodavcima na duži vremenski period. Za poslovni prostor u centru Bijeljine, u kom je smještena centrala Banke, potpisan je dugoročni ugovor o zakupu sa fizičkim licem gospodinom Slobodanom Pavlovićem. Pored toga, Banka plaća zakup sljedećim zakupodavcima za poslovne prostore na ovim adresama:

Naziv zakupodavca	Tačna adresa
DOO Good	Srpske vojske bb, Han Pijesak
APIF Banja Luka	Trg kralja Petra bb
Mile Jokić	Braće Jugovića bb, Zvornik
DOO „Marvel“ Sarajevo	Vojvode Radomira Putnika 34
APIF Banja Luka	Kralja Petra I Oslobođioca 35
Pavlović Jovo	Dvorovi bb
Intergaj Bijeljina	Ive Andrića 41 a
Pavlović Slobodan	Gavrila Principa
Pavlović Slobodan i Miroslava	Kralja Petra I Karadorđevića 74
Kompanija Slobomir	Pavlovića put bb
Simo Brkić	Pelagićevo bb
Jovanović Želimir	Braće Ćuskića broj 36
Grafam Brčko	Safeta Pašalića broj 3
APIF Banja Luka	Vidovdanska 1 a
DOO Vukajlović Stanari	Stanari bb
„Boksit“ Milići	Cara Dušana broj 1
Purić Jovan	Obudovac bb
Lovačko udruženje „Kozara“	Karadorđeva 41
„Tatić“ d.o.o.	Doboj
AMD-Doboj	Doboj
Duško Ikonić	Srpska sloga 16, Rogatica
Nešković osiguranje a.d.	Knjaza Miloša bb

Preuzete obaveze Banke po osnovu otkazivih ugovora o zakupu poslovnih prostora su sljedeće:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	2014. godina	2013. godina
Ne duže od jedne godine	446	2.180
Duže od jedne godine, ali kraće od pet godina	1.126	5.800
Duže od pet godina	9.780	3.580
U k u p n o	11.352	11.560

Većina ugovora o zakupu su zaključeni na neodređeno vrijeme, ali mišljenje rukovodstva je da će u narednom periodu posvetiti veću pažnju i raditi na korekciji postojećih ugovora. U prethodnoj tabeli za period „duže od 5 godina“ prikazane su obaveze Banke po osnovu otkazivih ugovora od 5 do 10 godina. Dalji razvoj, preko 10 godina nije rađen. Od ukupnog iznosa troškova zakupa u toku 2014. godine iznos od 2.102 hiljade KM se odnosi na troškove zakupa prostora povezanih lica.

12. REZERVISANJA (ISPRAVKE) ZA POTENCIJALNE GUBITKE

a) Knjiženja (u korist)/na teret prihoda, neto

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Plasmani bankama i krediti plasirani komitentima	-580	-265
Potraživanja za kamate i ostala potraživanja	-933	-1.299
Potencijalne i ugovorene obaveze	-3	-82
Beneficije za zaposlene	0	-3
Ukupno	-1.516	-1.649

b) Kretanja tokom godine na dugoročnim rezervisanjima za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Kreditni plasirani komitentima	Potraživanja za kamate i ostala aktiva	Potencijalne i ugovorene obaveze	Beneficije za zaposlene	Ukupno
Stanje 31.12.2012. godine	3.596	1.152	21	194	4.963
Izdavanja u toku godine	4.757	5.599	116	3	10.475
Ukidanje rezervisanja	-4.492	-4.300	-34	0	-8.826
Konačan otpis	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2013. godine	3.861	2.451	103	197	6.612
Izdavanja u toku godine	5.541	10.927	57	7	16.532
Ukidanje rezervisanja	-4.961	-9.994	-57	-7	-15.019
Konačan otpis	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2014. godine	4.441	3.384	102	197	8.124

13. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Novčana sredstva</i>		
U KM	5.403	4.088
U stranoj valuti	2.889	3.306
<i>Sredstva kod Centralne banke BiH u KM</i>		
Obavezna rezerva	15.030	18.775
Sredstva preko obavezne rezerve	13.794	16.460
Sredstva kod CBBiH u stranoj valuti	223	482
Ukupno	37.339	43.111

U skladu sa Odlukom Centralne banke BiH o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi, Banka je dužna da održava i obračunava obaveznu rezervu na depozite (koji čine osnovicu za obračun obavezne rezerve) prema stanju na kraju svakog radnog dana u toku deset kalendarskih dana koji prethode periodu održavanja. Obavezna rezerva predstavlja zbir 10% ukupnih depozita sa dospeljećem do jedne godine i 7% ukupnih depozita sa dospeljećem dužim od godinu dana. U osnovicu za obračun obavezne rezerve se uključuju obračunate kamate, naknade i provizije koje su dospjele na plaćanje.

Ova rezerva se može koristiti za održavanje likvidnosti. Centralna banka BiH obračunava i plaća kamatu od 0,03% do 1,22% na iznos obavezne rezerve, dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava kamata po stopi koja se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana (0,11% do 1,22%).

14. SREDSTVA KOD DRUGIH BANAKA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Sredstva kod inostranih banaka u stranoj valuti	11.884	16.449
Sredstva kod domaćih banaka u domaćoj valuti	0	0
Sredstva kod domaćih banaka u stranoj valuti	0	0
Ukupno	11.884	16.449

15. KREDITI PLASIRANI KOMITENTIMA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Kratkoročni krediti	55.622	65.506
Dugoročni krediti	92.344	103.220
Ukupno	147.966	168.726
Ispravka vrijednosti kredita plasiranih komitentima	4.441	3.861
Ukupno	143.525	164.865

Banka na dan 31.12.2014. godine ima značajnu izloženost prema grupi povezanih pravnih lica – Bobar grupi u iznosu od 10.155 hiljada KM za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 576 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenim plasmanima. Nadalje, Banka na 31.12.2014. godine ima značajnu izloženost prema grupi povezanih pravnih lica (Tesla d.d. Brčko, Klas MPP d.o.o. Brčko i MD Bukvić d.o.o. Brčko) u iznosu od 3.796 hiljada KM za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 208 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenim plasmanima.

Kao posljedica negativnih dešavanja u bankarskom sektoru Republike Srpske navedenim pravnim licima članicama Bobar grupe i još jednom pravnom licu prema kojima Banka ima potraživanja po plasmanima su prema saopštenju Agencijue za bankarstvo Republike Srpske broj 04-1485/14 od 23.12.2014. godine blokirani računi kao neurednim dužnicima Bobar banke a.d. – u likvidaciji. Potraživanja Banke po navedenim blokiranim plasmanima su 10.405 hiljada KM i isti su osigurani kvalitetnim kolateralima u skladu sa tačkom 10. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/13 i 01/14).

Kratkoročni krediti domaćim preduzećima su plasirani uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,00% do 12,50% godišnje. Većina navedenih kredita je obezbijedena hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti.

Kratkoročni krediti stanovništvu su plasirani uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,50% do 13,95% godišnje. Većina navedenih kredita je obezbijedena mjenicama, žirantima, hipotekom na nekretninama ili zalagama na pokretnoj imovini.

Kreditni preko jedne godine domaćim preduzećima u KM su plasirani preduzećima uglavnom na period od dvije do dvadesetpet godina, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2,00% do 13,00%. Navedeni krediti su obezbijedjeni hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti, mjenicama i naložima za prenos.

Kreditni preko jedne godine stanovništvu u KM su plasirani uglavnom na period od dvije do dvadeset godina, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,50% do 14,00%. Navedeni krediti su obezbijedjeni hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvataju komitente sa sjedištem na području BiH.

Koncentracija ukupno plasiranih kredita komitentima od strane Banke značajna je kod slijedećih djelatnosti:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Trgovina	17.226	28.070
Građevinarstvo	17.685	23.350
Poljoprivreda i proizvodnja	21.750	19.660
Energetika i rudarstvo	25.997	39.990
Stanovništvo	49.442	49.086
Ostalo	15.866	8.570
Ukupno	147.966	168.726

16. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Hartije od vrijednosti	926	917
Ukupno	926	917

Hartije od vrijednosti se odnose na učešće u kapitalu Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Banjalučke berze a.d. Banja Luka, OIF Mikorfin Plus i ostalih emitentata. Navedene hartije su iskazane na poziciji udjeli (učešća) u pridruženo pravno lice, iako se iste ne odnose na pridružena pravna lica kako je to definisano u MRS 28 - Investicije u pridružene entitete.

17. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	517	3.853
Ukupno	517	3.853

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se odnose na trezorske zapise emitovane od strane Republike Srpske (146 hiljada KM) sa rokom dospjeća 15.06.2016. godine i obveznice emitovane od strane Republike Srpske (371 hiljadu KM) sa rokom dospjeća 11.09.2019. godine.

18. NEKRETNINE, INVESTICIONE NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Zemljište	Gradevinski objekti	Investicione nekretnine	Oprema	Investicije u toku	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrijednost:							
Stanje 01.01.2013.	462	16.254	3.831	3.401	0	23.948	701
Nabavke u toku perioda	0	56	0	372	109	537	283
Rashodovanje	0	0	0	-132	0	-132	0
Efekti procjene fer vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi na investicije u toku	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	-109	-109	-105
Stanje na 31.12.2013.	462	16.310	3.831	3.641	0	24.244	879
Nabavke u toku perioda	300	187	0	280	1.216	1.983	92
Rashodovanje	0	0	0	-419	0	-419	0
Efekti procjene fer vrijednosti	0	-177	-84	0	0	-261	0
Prenosi na investicije u toku	0	0	0	0	0	-860	-73
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	-860	0	0
Stanje 31.12.2014.	762	16.320	3.747	3.502	356	24.687	898
Ispravka vrijednosti							
Stanje 01.01.2013.	0	4.520	1.568	2.378	0	8.466	542
Amortizacija u toku perioda	0	238	0	329	0	567	79
Efekti procjene fer vrijednosti	0	0	246	0	0	246	0
Rashodovanje	0	0	0	-91	0	-91	0
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	0	0	0
Stanje na 31.12.2013.	0	4.758	1.814	2.616	0	9.188	621
Amortizacija u toku perioda	0	211	0	335	0	542	91
Efekti procjene fer vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje	0	0	0	-363	0	-363	0
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2014.	0	4.969	1.814	2.584	0	9.367	712
Sadašnja vrijednost							
31.12.2013.	462	11.552	2.017	1.025	0	15.056	258
31.12.2014.	762	11.351	1.933	919	356	15.321	186

Za investicione nekretnine koje se vode po metodi fer vrijednosti Banka je izvršila procjenu vrijednosti investicionih nekretnina na 31.12.2014. godine u skladu sa zahtjevima MRS 40 "Investicione nekretnine".

Povećanje vrijednosti zemljišta u toku godine se odnosi na kupovinu istog od povezanog pravnog lica Kompanija Slobomir a.d. Bijeljina.

Na dan 31. decembra 2014. godine Banka nema tereta, niti zaloga nad svojim, nekretninama i investicionim nekretninama.

19. OBRAČUNATA KAMATA I OSTALA AKTIVA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Potraživanja za kamate	7.279	4.616
Potraživanja za naknade	77	79
Potraživanja po osnovu platnih kartica	335	330
Potraživanja od zaposlenih	25	38
Zalihe materijala	35	66
Unaprijed plaćeni troškovi	23	158
Potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta	745	845
Stečena materijalna imovina naplatom potraživanja	567	521
Potraživanja za bolovanja koja se refundiraju	70	53
Potraživanja u obračunu - Western union	335	153
Ostala potraživanja	815	1.066
Ukupno	10.304	7.925
Ispravka vrijednosti obračunatih kamata	3.038	2.338
Ispravka vrijednosti potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta	101	88
Ispravka vrijednosti ostale aktive	245	25
U k u p n o	6.920	5.474

Neto potraživanja za kamate na kredite plasirane komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznose 4.241 hiljadu KM. Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka Banka nije izvršila obračun ispravke vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kamata po kreditima plasiranim komitentima u skladu sa internom metodologijom zasnovanom na zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ u iznosu od 764 hiljade KM. U skladu sa navedenim, ispravka potraživanja za kamate i rashod po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2014. godine su podcijenjeni za 764 hiljade KM, odnosno potraživanja za kamate na 31.12.2014. godine i rezultat poslovanja za 2014. godinu su precijenjeni za 764 hiljade KM. Nadalje, Banka u internoj metodologiji zasnovanoj na zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ nije definisala način diskonta kolaterala za plasmane koji u otplati kasne duži period nego što je propisani period diskonta kolaterala.

Potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine u neto iznosu od 757 hiljada KM po procjeni rukovodstva Banke je utrživo potraživanje jer se odnosi na nesporni dio potraživanja prema Vladi Brčko Distrikta, iako je tužbeni zahtjev Banke na mnogo veći iznos. Banka procjenjuje da će se po ovom osnovu naplatiti minimalno u navedenom iznosu po završetku sudskog spora. Potraživanja po ovom osnovu su se u toku 2013. godine povećala za iznos od 100 hiljada KM po osnovu izgubljenog sudskog spora koji je protiv Banke vodila Privredna banka d.d. Sarajevo. Revizorskim postupcima se nismo mogli uvjeriti u prezentovanje povećanja potraživanja po ovom osnovu u prethodnom periodu.

Na poziciji ostalih potraživanja iskazan je iznos potraživanja od zaposlenih Banke za krađu novca u iznosu od 106 hiljada KM. Za navedeno potraživanje Banka nije izvršila ispravku vrijednosti tako da su za iznos od 106 hiljada KM precijenjena potraživanja i podcijenjeni rashodi za iznos od 106 hiljada KM.

Revizorskim postupcima se nismo mogli uvjeriti da je Banka materijalnu imovinu stečenu naplatom potraživanja (567 hiljada KM) iskazala po fer vrijednosti u skladu sa zahtjevima MRS/MSFI.

20. DEPOZITI KOMITENATA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Depoziti po videnju u KM	51.769	66.332
Depoziti po videnju u stranoj valuti	19.505	26.336
Kratkoročni depoziti u KM	14.505	11.698
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti	3.562	9.515
Dugoročni depoziti u KM	27.995	37.857
Dugoročni depoziti u stranoj valuti	49.694	53.532
U k u p n o	167.030	205.270

Na depozite po videnju u KM, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0,00% do 5,50%. Na kratkoročno oročene depozite preduzeća u KM, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 5,52%, u zavisnosti od perioda oročenja. Na dugoročno oročene depozite preduzeća (preko jedne godine) u KM Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,01%.

Na kratkoročno oročene depozite preduzeća u stranoj valuti, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,00% u zavisnosti od perioda oročenja. Za dugoročno oročene depozite preduzeća u stranoj valuti (preko jedne godine), Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,00%.

Na kratkoročno oročene depozite stanovništva u KM, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0,10% do 3,50%, u zavisnosti od perioda oročenja. Na dugoročno oročene depozite stanovništva (preko jedne godine) u KM Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,50%.

Na kratkoročno oročene depozite stanovništva u stranoj valuti, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 4,50% u zavisnosti od perioda oročenja. Za dugoročno oročene depozite stanovništva u stranoj valuti (preko jedne godine), Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,50%.

Banka na oročene depozite primjenjuje konformni metod obračuna kamate. U zavisnosti od tržišnih uslova, kao i u slučajevima od posebnog značaja za Banku, Uprava banke može donijeti posebne odluke o primjeni veće kamatne stope u odnosu na kamatne stope utvrđene internim aktima.

U narednoj tabeli prikazana je sektorska struktura depozita komitenata na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	2014. godina	2013. godina
<i>Depoziti po viđenju u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	7.305	10.311
Javna i državna preduzeća	3.016	5.181
Privatna preduzeća i društva	12.700	13.448
Neprofitne organizacije	3.066	2.944
Banke i bankarske institucije	4	0
Nebankarske finansijske institucije	104	3.419
Građani	25.574	31.029
<i>Depoziti po viđenju u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	22	47
Javna i državna preduzeća	77	279
Privatna preduzeća i društva	1.584	4.362
Neprofitne organizacije	25	59
Građani	17.797	21.589
<i>Kratkoročni depoziti u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	10.825	5.505
Privatna preduzeća i društva	1.533	1.465
Neprofitne organizacije	242	533
Banke i bankarske institucije	0	1.500
Nebankarske finansijske institucije	500	400
Građani	1.405	2.295
<i>Kratkoročni depoziti u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	0	0
Javna i državna preduzeća	0	4.890
Privatna preduzeća i društva	0	0
Neprofitne organizacije	269	259
Nebankarske finansijske institucije	0	0
Građani	3.293	4.366
<i>Dugoročni depoziti u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	2.300	4.100
Javna i državna preduzeća	0	0
Privatna preduzeća i društva	4.221	4.003
Neprofitne organizacije	0	320
Nebankarske finansijske institucije	2.587	10.980
Građani	18.887	18.454
<i>Dugoročni depoziti u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	0	0
Javna i državna preduzeća	98	6
Privatna preduzeća i društva	1.367	987
Neprofitne organizacije	614	579
Nebankarske finansijske institucije	1.600	4.904
Građani	46.015	47.056
U k u p n o	167.030	205.270

21. OBAVEZE PO KREDITIMA

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Dugoročni krediti u KM</i>		
Fond stanovanja Republike Srpske - finansiranje i kupovina stanova. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	3.812	2.847
Fond za razvoj Istočnog dijela Republike Srpske - pruža pomoć u projektima razvoja u istočnom dijelu Republike Srpske. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	184	229
Fond za razvoj i zapošljavanja Republike Srpske - finansiranje projekata razvoja. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	5.200	5.343
Fond Vlade Brčko Distrikta za poljoprivredu	324	339
IFAD	303	302
Ukupno	9.823	9.061

22. OSTALE OBAVEZE

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Obaveze u KM</i>		
Obaveze po kamati	805	708
Obaveze prema dobavljačima	163	153
Obaveze za poreze	13	0
Primljeni avansi	11	4
Pasivna vremenska razgraničenja - razgraničeni prihodi naknada za obradu kreditnih zahtjeva	1.050	1.307
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	72	80
Ostale obaveze	629	605
<i>Obaveze u stranoj valuti</i>		
Obaveze po kamati	2.062	1.558
Obaveze prema dobavljačima	20	21
Ostale obaveze	1	1
Ukupno	4.826	4.437

23. KAPITAL*Akcijski kapital*

Akcijski kapital Banke formiran je inicijalnim ulozima akcionara i emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i da učestvuju u raspodjeli dobiti.

Na dan 31. decembra 2014. godine akcijski kapital Banke iznosi 23.375.231 KM i sastoji se od 18.375.231 običnih akcija, nominalne vrijednosti jedne akcije od 1 KM i 5.000.000 prioriternih nekumulativnih konvertibilnih akcija nominalne vrijednosti jedne akcije od 1 KM. Sve akcije su u potpunosti uplaćene.

Vlasnička struktura akcijskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2014. godine je sljedeća:

Opis	31.12.2014. godine	Udio u %	% sa pravom glasa	31.12.2013. godine	Udio u %	% sa pravom glasa
Miroslava Pavlović	7.323	31%	40%	7.323	31%	40%
Slobodan Pavlović	7.323	31%	40%	7.323	31%	40%
Kompanija Slobomir Popovi	2.935	13%	16%	2.935	13%	16%
Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka	2.500	11%	0%	2.500	11%	0%
Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka	2.500	11%	0%	2.500	11%	0%
Mile Pavlović Popovi	384	1%	2%	371	1%	2%
Ostali	410	2%	2%	423	2%	2%
U k u p n o	23.375	100%	100%	23.375	100%	100%

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%, koji je ustanovljen od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, na bazi Bazelske konvencije. Na dan 31. decembra 2014. godine, pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke po regulatornim zahtjevima je bio 13,00%.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju izdvajanja iz raspodjele dobiti u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima, i to najmanje u visini 5% od dobiti tekuće godine, dok rezerva ne dostigne Statutom utvrđenu srazmjeru prema osnovnom kapitalu, a najmanje 10% osnovnog kapitala. Ukoliko se zakonske rezerve smanje, moraju se dopuniti do propisanog iznosa.

Posebne rezerve za kreditne gubitke

Posebne rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve nastale u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/13), donijetom od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS). Navedene rezerve nastaju kao razlika između vrednovanja kreditnog portfolia Banke u skladu sa regulatornim zahtjevima ABRS, i metodologije obračuna rezervisanja koja je zasnovana na primjeni MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Ukoliko iznos dodatnih rezervisanja prijeđe iznos akumulirane dobiti, iznos nedostajućih rezervi se iskazuje kao odbitna stavka kapitala.

Revizorskim postupcima i testiranjima uvjerali smo se da se evidencija rezervi obračunatih u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacijom aktive banaka od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) i iskazanih u pomoćnoj evidenciji razlikuje od iste iskazane u glavnoj knjizi i izvještajima prema Agenciji za bankarstvo Republike Srpske.

Na osnovu izvršene revizije uočen je veći broj kreditnih partija koje imaju kriterijum za nižu kategoriju, ali ih Banka na osnovu subjektivnih činjenica, klasifikuje u višu kategoriju.

Navedeno utiče na iznos nedostajućih rezervi kao odbitne stavke kapitala, a samim tim i na iznos ukupnog kapitala i posljedično na niz pokazatelja povezanih sa ukupnim kapitalom koje Banka mora ispunjavati prema važećim propisima od strane ABRS.

Nakon izvršenog obračuna rezervisanja po propisima ABRS na dan 31. decembar 2014. godine, ukupne nedostajuće rezerve Banke po regulatoru iznose 12.099 hiljada KM.

Rezerve banke na dan 31. decembra 2014. godine mogu se prikazati na sljedeći način:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Zakonske rezerve	1.671	1.639
Formirane regulatorne rezerve	1.329	1.329
U k u p n o	3.000	2.968

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Ukupne rezerve po regulatornom zahtjevu za bilans i vanbilans	21.273	17.610
Ukupna ispravka vrijednosti po MRS 39 i MRS 37 (za bilans i vanbilans)	7.845	6.318
Posebne rezerve za regulatorne gubitke po regulativi ABRS	1.329	1.329
Iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulativi ABRS	12.099	9.963

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Obračunate posebne rezerve za kreditne gubitke	21.273	17.610
Ukupna ispravka vrijednosti po MRS-u / za bilans i vanbilans/	7.845	6.318
Formirane regulatorne rezerve	1.329	1.329
Iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatoru	12.099	9.963

Revalorizacione rezerve

Banka na 31.12.2014. godine ima formirane revalorizacione rezerve iz ranijih perioda po osnovu procjene imovine u iznosu od 5.462 hiljade KM. U skladu sa MRS 40 Investicione nekretnine Banka je izvršila procjenu investicionih nekretnina na 31.12.2014. godine i po osnovu iste izvršila ukidanje revalorizacionih rezervi u iznosu od 65 hiljada KM. Ostali dio ukinutih revalorizacionih rezervi (232 hiljade KM) se odnosi na smanjenje istih kao posljedica štete od poplava na objektima u Doboju i Šamcu.

24. ZARADA PO AKCIJI*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Neto dobitak tekuće godine	738	638
Prosječan ponderisan broj izdatih akcija	23.375	23.375
Obična i razrijeđena zarada po akciji u KM	0,0316	0,0273

25. POREZ NA DOBIT**a) Komponente poreza na dobit***(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Tekući porez	215	225
Odgodeni porez	0	0
U k u p n o	215	225

b) Usaglašavanje poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope*(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	953	859
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	176	159
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	39	66
Porez na dobit priznat u bilansu uspjeha	215	225

26. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE**a) Plative i činidbene garancije i ostale preuzete neopozive obaveze***(u hiljadama konvertibilnih maraka)*

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Garancije:		
Plative garancije u KM	8.911	9.005
Činidbene garancije u KM	8.529	10.041
Preuzete neopozive kreditne obaveze	7.206	6.628
Druga vanbilansna aktiva - sudski sporovi	0	0
U k u p n o	24.646	25.674

Na dan 31. decembra 2014. godine rezerva za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki iznosi 20 hiljada KM (31. decembar 2013. godine: 6 hiljada KM).

b) Usaglašenost sa zakonskim propisima

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Na dan 31. decembra 2014. godine ukupan iznos stalne imovine obračunat u skladu sa regulatornim zahtjevima u odnosu na osnovni kapital iznosio je 55,18% dok je propisani maksimum 50% bez posebnog odobrenja ABRS. Najveće ukupno izlaganje kreditnom riziku Banke na dan 31.12.2014. godine prema grupi povezanih lica u odnosu na osnovni kapital iznosilo je 40,07% dok je propisani maksimum 40,00%.

Banka je u toku 2015. godine prodala dio nekretnina čime odnos stalne imovine i osnovnog kapitala obračunat u skladu sa regulatornim zahtjevima iznosi 51,59%.

Na dan 31. decembra 2014. godine Banka je po svim drugim pokazateljima bila usklađena sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

v) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2014. godine protiv Banke se vodi 11 sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Po procjeni pravnog sektora Banke i njenih pravnih zastupnika, ukupna vrijednost tih sporova iznosi 2.530 hiljada KM. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova.

Veći sporovi uključuju sporove protiv Banke i to: David Šekularac u iznosu potraživanja od 1.747 hiljada KM, Natura Vita d.o.o. Teslić na iznos potraživanja od 205 hiljada KM i Privredna banka d.d. Sarajevo, Sarajevo na iznos potraživanja od 455 hiljada na ime neosnovanog bogaćenja ili korišćenje jedne poslovne zgrade u Brčkom u periodu od 2000. do 2008. godine koju je Banka kupila od Brčko Distrikta BiH 24. oktobra 2003. godine. Banka je po ovom istom osnovu tužila Brčko Distrikt (prodavac poslovnog objekta u Brčkom) za neosnovano bogaćenje i nadoknadu gubitka u ukupnom iznosu od 22.000 hiljada KM.

Procijenjena vrijednost sudskih sporova koje Banka vodi protiv pravnih i fizičkih lica iznosi 34.866 hiljada KM, ukupan broj ovih sudskih sporova je 855. Banka je u toku godine uložila napore na naplati i pokrenula značajan broj sudskih sporova vezanih za naplatu potraživanja. Mišljenje rukovodstva Banke i njenih pravnih zastupnika je da se ne očekuju značajni negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke i, saglasno tome, Banka je formirala rezervisanje za obezbjeđenje od potencijalnih gubitaka po ovom osnovu u iznosu od 82 hiljade KM.

27. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim i entitetskim ministarstvima i institucijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Pored navedenog, Banka ima značajne transakcije sa povezanim pravnim i fizičkim licima. Iako rukovodstvo Banke smatra da Banka posjeduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cijenama, postoji neizvjesnost da se zahtjevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo Banke smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske izvještaje Banke.

28. TEKUĆA EKONOMSKA SITUACIJA I NJEN UTICAJ NA POSLOVANJE BANKE

U toku 2014. godine Banka je bila pod određenim uticajem globalne ekonomske i finansijske krize, kao i negativnih dešavanja u bankarskom sektoru Republike Srpske krajem 2014. godine. Kao posljedica navedenih dešavanja Banka je imala značajan odliv depozita, te su isti na 31.12.2014. smanjeni za 38.240 hiljada KM ili 18,63% u odnosu na 31.12.2013. godine. Ipak, tokom 2014. godine, Banka nije imala značajnijih problema sa likvidnošću.

Do sada, tekuća finansijska kriza je imala ograničen uticaj na finansijski položaj i performanse Banke, prije svega zahvaljujući internim politikama upravljanja rizicima i regulatornim ograničenjima. Banka je usvojila nove politike u vezi sa odobravanjem kredita, prihvatanjem sredstava obezbjeđenja, politike procjene, kao i politike upravljanja sredstvima. Banka pažljivo i na redovnoj osnovi prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik. Očekuje se da će i likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou.

Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji vjerovatno će uticati na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje kreditne obaveze prema Banci. Takva situacija može uticati na rezervisanja Banke za gubitke po osnovu obezvređenja u 2014. godini, a zatim i na druga područja u kojima se od rukovodstva Banke očekuje da daje procjene, uključujući i procjenu vrijednosti sredstava obezbjeđenja i hartija od vrijednosti. Finansijski izvještaji za 2014. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na gubitke usljed umanjenja vrijednosti imovine, procjenu vrijednosti sredstava. Banka će se u 2015. godini koncentrisati na upravljanje svojim finansijskim portfoliom u skladu sa promjenama u poslovnom okruženju.

29. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Banka na 31.12.2014. godine ima značajne plasmane prema grupi povezanih lica (8.119 hiljada KM) u odnosu na osnovni kapital i isti su smanjeni za 4,44% uz istovremeno povećanje depozita povezanih lica za 100,63 % u odnosu na 31.12.2013. godine.

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Aktiva</i>		
<i>Kreditni plasirani komitentima</i>		
Kompanija Slobomir	3.245	3.364
Slobomir P univerzitet	3.103	3.115
RTV Slobomir	95	110
Žitopromet	0	0
Grafam	224	233
IBD	291	320
Drina River Bridge	40	40
Aqua City	1.020	981
Pavlović Slobodan	101	50
Pavlović Mile	0	2
Nikolija Spasenovska	0	248
Andrija Kulic	0	35
Goran Mitrovic	0	19
U k u p n o	8119	8.517

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Pasiva		
Depoziti po viđenju		
Slobomir P univerzitet	14	14
Žitopromet	9	261
IBD	0	2
Drina River Bridge	3	3
Pavlović Slobodan	55	3
Jovanović Radomir	13	40
Pavlović Mile	3	18
Pavlović Miroslava	1.013	171
Mišanović Milenko	1	4
Erić Milovan	11	9
Savić Drago	10	6
Čosović Vanja	0	2
Andrija Kulic	0	3
Goran Mitrovic	0	22
Aleksandar Vicanovic	1	0
Vladimir Stanojlovic	3	0
Oročeni depoziti		
Pavlović Slobodan	33	33
Jovanović Radomir	46	44
Mišanović Milenko	33	0
Mihajlović Jelena	30	0
U k u p n o	1278	635

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Pozicije uključene u bilans uspjeha		
Prihodi od kamata		
Kompanija Slobomir	287	264
Slobomir P univerzitet	240	228
RTV Slobomit	8	7
Žitopromet	1	96
Grafam	19	19
IBD	26	23
Drina River Bridge	1	2
Aqua City	49	17
Pavlović Slobodan	1	1
Pavlović Mile	1	1
Goran Mitrovic	0	1
UKUPNO	633	621
Rashodi od kamata		
UKUPNO	0	0
Prihodi od naknada i provizija		
Kompanija Slobomir	25	18
Slobomir P univerzitet	17	21
RTV Slobomir	3	2
Žitopromet	14	25
Grafam	4	3
IBD	1	1
Drina River Bridge	1	1
Aqua City	1	2
UKUPNO	66	73
Prihodi od zakupnina		
Žitopromet	4	4
U k u p n o	4	4
Rashodi zakupnina		
Pavlović Slobodan	1.602	1.529
Kompanija Slobomir	493	365
Grafam	7	7
U k u p n o	2.102	1.901
Ostali rashodi		
Pavlović Miroslava	66	66
U k u p n o	66	66

Članovima Uprave su u 2014. godini isplaćene plate u bruto iznosu od 246 hiljada KM, a u 2013. godini 240 hiljada KM.

30. NAKNADNI DOGAĐAJI

Na dan 31.12.2014. godine Banka ima potraživanje po plasmanu pravnom licu (1.440 hiljada KM) nad kojim je 02.02.2015. godine pokrenut stečajni postupak i za koje je formirana ispravka vrijednosti u iznosu od 89 hiljada KM. Revizorskim postupcima se nismo uvjerali u adekvatnost obračunate ispravke vrijednosti po navedenom plasmanu.

- Skupština Banke je 18.02.2015. godine donijela odluku o povećanju kapitala emitovanjem 1.000 hiljada prioritetnih nekumulativnih konvertibilnih akcija nominalne vrijednosti 1 KM uz dividendnu stopu od 8% godišnje. Prema obavještenju Banke, upis i uplata navedenih akcija je završena 26.03.2015. godine u 100%-tnom iznosu.
- Odlukom Nadzornog odbora Banke broj 01-3-3580/15 od 13.03.2015. godine izvršena je dodatna ispravka vrijednosti za kamatu na plasmane pravnim licima Bobar grupe u iznosu 411 hiljada KM. Nadalje, Banka je u svom obrazloženju iskazala namjeru da izdvoji dodatni iznos ispravki u prvom kvartalu 2015. godine u iznosu od 329 hiljada KM.
- U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemima u bankama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 01/14) u toku je interna revizija IT sistema Banke, za koju je angažovan eksterni revizor.
- Banka je u toku 2015. godine prodala dio nekretnina čime odnos stalne imovine i osnovnog kapitala obračunat u skladu sa regulatornim zahtjevima iznosi 51,59%.

31. ANALIZA ROČNOSTI SREDSTAVA I OBAVEZA

Naredna tabela prikazuje analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospjeća. Dospelost sredstava i obaveza i mogućnost reprogramiranja kamatonosnih obaveza na dan njihovog dospjeća, uz prihvatljive troškove, su značajni faktori za ocjenu likvidnosti Banke i njenu izloženost rizicima od promjene kamatnih stopa i deviznih kurseva. Preostali period dospjeća sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine je sljedeći:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Do 30 dana	Od 1- 3 mjeseca	Od 3- 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31.12.2014. godine					
AKTIVA					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	49.223	0	0	0	49.223
Sredstva kod drugih banaka	0	0	563	0	563
Kreditni plasirani komitentima	28.789	9.004	31.937	73.795	143.525
Nematerijalna ulaganja	0	0	186	0	186
Hartije od vrijednosti za trgovanje	0	0	146	371	517
Obračunata kamata i ostala aktiva	3.633	565	1.833	1.594	7.625
Ukupna aktiva	81.645	9.569	34.665	75.760	201.639
PASIVA					
Depoziti komitenata	76.219	8.473	55.796	26.542	167.030
Obaveze po kreditima	0	0	0	9.823	9.823
Obaveze po emitovanim obveznicama	0	0	0	0	0
Ostale obaveze, uključujući obaveze za poreze	56	1.050	231	3.489	4.826
Ukupne obaveze	76.275	9.523	56.027	39.854	181.679
Ročna neusklađenost	5.370	46	-21.362	35.906	19.960
Na dan 31.12.2013. godine					
Ukupno aktiva	84.643	20.710	49.650	84.156	239.159
Ukupno obaveze	87.839	12.768	46.966	71.195	218.768
Ročna neusklađenost	-3.196	7.942	2.684	12.961	20.391

Struktura aktive i pasive po ročnosti na dan 31. decembra 2014. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospijeca sredstava i obaveza od tri do dvanaest mjeseci. Primarni nedostatak navedene neusklađenosti leži u činjenici da su kratkoročni izvori sredstava plasirani na duži vremenski period.

Na osnovu analiza rukovodstva Banke, baziranih na trendu kretanja depozita u toku prethodnih godina, 50 % ukupnih depozita po viđenju predstavljaju iznos koji se može smatrati stabilnim izvorom finansiranja Banke i koji omogućava prevazilaženje pomenute ročne neusklađenosti. Takođe, rukovodstvo Banke smatra da će u narednom periodu kontinuiranim usklađivanjem novčanih tokova priliva i odliva sredstava i konstantnim pribavljanjem potrebnih izvora uz određivanje striktnih limita za trošenje sredstava obezbjeđivati dnevnu likvidnost Banke. Ova ročna neusklađenost je bila u zakonski propisanim okvirima.

32. PREGLED RIZIKA OD PROMJENA KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje pregled kamatonosnih i nekamatonosnih pozicija Banke na dan 31. decembra 2014. godine.

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
Na dan 31.12.2014. godine			
AKTIVA			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	40.931	8.292	49.223
HOV namijenjene prodaji	517	0	517
Sredstva kod drugih banaka	563	0	563
Kreditni plasirani komitentima	147.966	0	147.966
Nematerijalna ulaganja	0	186	186
Oprema	0	1.104	1.104
Obračunata kamata i ostala aktiva	0	10.304	10.304
Ukupna aktiva	189.977	19.886	209.863
PASIVA			
Depoziti komitenata	104.876	62.154	167.030
Obaveze po kreditima	9.823	0	9.823
Ostale obaveze, uključujući obaveze za poreze	2.867	1.679	4.546
Dugoročna rezervisanja za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze	0	300	300
Ukupne obaveze	117.566	64.133	181.699
Izloženost promjena kamatnih stopa	72.411	-44.247	28.164
Na dan 31.12.2013. godine			
Ukupno aktiva	228.745	16.833	245.578
Ukupno obaveze	190.622	29.475	220.097
Izloženost promjena kamatnih stopa	38.123	-12.642	25.481

Sljedeća tabela predstavlja pregled godišnjih kamatnih stopa po najznačajnijim pozicijama finansijskih sredstava i obaveza Banke:

Opis	U stranoj valuti	U KM
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	0,00%	0,000%- 0,165%
Devizni računi kod ino banaka	0,000%-3,000%	0,00%
<i>Kreditni plasirani komitentima do jedne godine:</i>		
Pravna lica	0,00%	4,9805-9,050%
Stanovništvo	0,00%	9,130%- 10,280%
<i>Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine:</i>		
Pravna lica	0,00%	7,850%- 10,980%
Stanovništvo	0,00%	8,280%- 11,780%
Pasiva		
Kratkoročni depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih institucija	0,00%	0,00%
Depoziti po viđenju pravnih lica	0,00%	0,00%
Depoziti po viđenju stanovništva	0,00%	0,00%
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0,00%	0,500%- 3,900%
Stanovništvo	0,00%	0,500%- 4,490%
<i>Dugoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0,00%	2,500%- 4,500%
Stanovništvo	0,00%	1,500%- 4,700%

Banka primjenjuje kamatu od 0% - 6,20% na dio depozita klijenata koji služe kao sredstvo obezbjeđenja blagovremene otplate kredita odobrenih od strane Banke.

33. DEVIZNI PODBILANS

Analiza sredstava i obaveza iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine, prikazana je po pojedinačnim valutama:

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	EUR	USD	Ostale valute	Devizni podbilans	KM podbilans	Ukupno
Na dan 31.12.2014. godine						
AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod CB BiH	6.079	2.431	6.435	14.945	0	14.945
Sredstva kod drugih banaka	0	256	0	256	0	256
Kreditni plasirani komitentima	112.028	0	0	112.028	0	112.028
Nematerijalna ulaganja	0	0	0	0	0	0
Oprema	0	0	0	0	0	0
Obračunata kamata i ostala aktiva	169	0	146	315	0	315
Ukupna aktiva	118.276	2.687	6.581	127.544	0	127.544
PASIVA						
Depoziti komitenata	64.294	2.741	5.611	72.646	0	72.646
Ostale obaveze	2.027	2	7	2.036	0	2.036
Obaveze po depozitima sa valutnom klauzulom	47.327	0	0	47.327	0	47.327
Ukupne obaveze	113.648	2.743	5.618	122.009	0	122.009
Neto devizna pozicija	4.628	-56	963	5.535	0	5.535
Na dan 31.12.2013. godine						
Neto devizna pozicija	5.689	115	744	0	0	6.548

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

34.1. Upravljanje finansijskim rizicima

Banka je izvršila određena objelodanjivanja u vezi sa svojim finansijskim instrumentima. Banka je izložena različitim vrstama finansijskih rizika na osnovu svojih aktivnosti koje, između ostalog, uključuju analize, procjene, prihvatanje određenog stepena rizika ili kombinacije rizika, kao i upravljanje istim. Preuzimanje rizika se nalazi u osnovi finansijskog poslovanja, a operativni rizici su propratni efekti svakog posla. Banka ima cilj da postigne odgovarajuću ravnotežu između preuzetih rizika i povrata na ulaganja i da svede na minimum potencijalne negativne efekte istih na finansijski rezultat Banke.

Politike upravljanja rizicima Banke koriste se za identifikovanje i analizu ovih rizika, za uspostavljanje odgovarajućih ograničenja i kontrola, za posmatranje rizika i poštovanje ograničenja na osnovu pouzdanih i ažurnih informacionih sistema. Banka redovno preispituje svoje politike i sisteme upravljanja rizicima da bi isti odgovarali promjenama na tržištu, promjenama proizvoda i novim najboljim praksama.

Organizaciona struktura upravljanja rizicima u Banci jasno definiše odgovornosti, efikasnu podjelu rada i sprječava sukob interesa na svim nivoima u vezi sa odborom direktora, kao i u vezi sa klijentima i ostalim povezanim licima.

Najznačajniji rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju jesu kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti i operativni rizik.

34.2. Kreditni rizik

Banka preuzima na sebe kreditni rizik koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat Banke usljed neizvršavanja ugovorenih obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik predstavlja najznačajniji rizik za poslovanje Banke koja iz tog razloga upravlja svojom izloženošću kreditnom riziku. Izloženost kreditnom riziku nastaje prije svega na osnovu aktivnosti kreditiranja, tj. odobravanja kredita. Kreditni rizik je takode prisutan kod vanbilansnih finansijskih instrumenata, kao što su garancije i nepovučene kreditne linije.

Kreditni rizik podrazumijeva rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik obuhvata:

- Rizik neizvršenja („default risk“) – rizik od gubitka koji može nastupiti ukoliko dužnik ne izmiri svoju obavezu prema banci.
- Rizik promjene kreditnog kvaliteta aktive („downgrade risk“) – rizik od gubitka Banke koji može nastati ukoliko dođe do pogoršanja nivoa rizičnosti dužnika (pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika) na pozicijama aktive koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Rizik promjene vrijednosti aktive – rizik od gubitka banke koji može nastati na pozicijama aktive koje se vode u bankarskoj knjizi ukoliko dođe do smanjenja tržišne vrijednosti u odnosu na vrijednost po kojoj je aktiva kupljena.
- Rizici izloženosti – rizici koji mogu proisteći po osnovu izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa bankom.

Upravljanje kreditnim rizikom, klasifikaciju aktive banke, koncentraciju kreditnog rizika, kao i dokumentovanje kreditnih aktivnosti je u skladu sa minimalnim standardima koje propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske.

Banka takode ima i vlastiti sistem internog rejtinga klijenta.

Procedura upravljanja kreditnim rizikom propisuje sistem i politiku, te pravila i procedure za upravljanje kreditnim rizikom. Upustvima za upravljanje kreditnim rizikom (banke, mikroprivrednih subjekata, preduzetnika i poljoprivrednika, privrednih subjekata, kao i kreditnim portfoliom), detaljno se definišu postupci identifikovanja mjerenja, ublažavanja, praćenja i izvještavanja kreditnog rizika.

Procedura upravljanja rizikom izloženosti propisuje nadležnosti i odgovornosti, sistem i politiku, te pravila i procedure upravljanja rizikom izloženosti.

34.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Banka ima komplet politika i procedura koje regulišu odobravanje kredita i upravljanje kreditnim rizikom. Iznos izloženosti kreditnom riziku u vezi sa ovim izjednačava se sa iznosima sredstava u izvještaju o finansijskom položaju i određuje se sistemom limita i internih pravila koje odobrava Nadzorni odbor. Pri tom, Banka je izložena kreditnom riziku po osnovu vanbilansnih stavki preuzetih obaveza u vezi sa kreditiranjem ili izdavanjem garancija.

Obezvredenje kredita, garancija i ostale rizične aktive i formiranje ispravke vrijednosti za potencijalne gubitke vrši, na prijedlog Sektora plasmana i Sektora poslova sa stanovništvom, Odjeljenje rizika, a primjenjuje se na nivou Banke.

Primjena ovih pravila je u nadležnosti organizacionih dijelova u čijem zaduženju je praćenje bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se procjenjuju i Odjeljenja rizika. Nadležni organizacioni dijelovi Banke su obavezni da u skladu sa programom i procedurom za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive, odlukom o definisanju i procjeni kolaterala i odlukom o davanju ovlaštenja za potpisivanje dokumenata obezbijede razumne i objektivne dokaze o obezvređivanju i identifikovanju nastalih događaja koji su uticali na pojavu problema u izmirivanju obaveza od strane dužnika.

Procjena i formiranje ispravke vrijednosti se vrši kvartalno, prema Odlukama ABRS i MRS 39 i MRS 37 (koje Banka primjenjuje od 01.01.2010. godine).

Na osnovu Odluke ABRS i MRS 39 i MRS 37 Banka je donijela interna pravila i kriterijume po kojima se vrši ocjenjivanje klijenata i formiranja ispravke vrijednosti, pri čemu prvo polazi od ocjene rizika i formiranja klasifikacionih grupa.

34.2.2. Politike obezvređenja i rezervisanja

Rizik se definiše kao vjerovatnoća mogućeg neizmirenja ugovorenih obaveza, vezanih za otplatu kredita od strane korisnika kredita, prema Banci. Ocjena rizika se koristi za mjerenje i klasifikaciju stepena rizika od neizmirenih obaveza prema Banci.

Prilikom ocjenjivanja rizika i klasifikacije klijenata primjenjuje se kombinacija kvantitativnih (finansijskih) kriterijuma i kvalitativnih faktora u zavisnosti od segmentacije klijenata i dana kašnjenja u izmirenju obaveza prema Banci.

Banka preispituje ocjenu rizika za svakog klijenta najmanje jednom kvartalno za cjelokupni portfolio i pojedinačno za svakog klijenta.

U okviru internih pravila za ocjenjivanje rizika klijenti se klasifikuju po grupama rizika od A do E, prema slijedećoj tabeli:

Privreda			Stanovništvo		
Kategorija	%	Dani kašnjenja	Kategorija	%	Dani kašnjenja
A0	0	0-10	A0	0	0-30
A1	0	11-15	A1	1	31-60
A2	2	16-25	A2	2	61-90
A3	3	26-35	A3	3	91-115
B1	5	36-45	A4	4	116-130
B2	8	46-55	B1	5	131-145
B3	10	56-65	B2	7	146-160
B4	13	66-75	B3	10	161-185
B5	15	76-90	B4	12	186-200
C1	16	91-100	B5	13	201-215
C2	20	101-115	C1	15	216-230
C3	25	116-130	C2	18	231-245
C4	30	131-145	C3	25	246-255
C5	35	146-160	C4	35	256-260
C6	40	161-180	C5	40	261-270
D1	45	181-195	D1	41	271-300
D2	50	196-215	D2	45	301-315
D3	60	216-230	D3	50	316-330
D4	70	231-245	D4	55	331-345
D5	80	246-270	D5	60	346-365
E	100	>270	E	100	>365

- Klasifikaciona grupa A dobra aktiva

U grupu A se klasifikuju sva potraživanja koja se redovno izmiruju u skladu sa odredbama ugovora od strane korisnika kredita i čija finansijska pozicija ne daje objektivne osnove za nemogućnost cjelovitog izmirenja obaveza. Ova potraživanja obuhvataju sve kredite, kartice i dozvoljene minuse, koji su obezbijeđeni prvoklasnim kolateralom (namjenskim depozitom, neopozivim garancijama banaka sa investicionim rangom, neopozivim garancijama Vlade Republike Srpske, Vlade Federacije BiH, Vijeća ministara BiH, Centralne banke BiH, Vlada zemalja zone A i Centralnih banaka zemalja zone A) i kod kojih ne postoje indikatori pogoršanja. Interno razvijena klasifikacija u okviru grupe data je u tabeli.

- Klasifikaciona grupe B aktiva sa posebnom napomenom (posebno praćenje)
Potreba posebnog praćenja pojedinih potraživanja se javlja u slučaju kada postoji neznatno kašnjenje prilikom izmirenja obaveza ili u slučaju pogoršanja finansijske situacije korisnika kredita, što može dovesti u pitanje cjelovito izmirenje obaveza. Ukoliko postoji kašnjenje u plaćanju obaveza za pravna lica do 90 dana, a za fizička lica do 200 dana kredit će biti klasifikovan u grupu B.

- Kvalifikaciona grupa C substandardna aktiva (neregularna aktiva)

Neregularna potraživanja su ona kod kojih postoje značajne nepravilnosti prilikom izmirenja obaveza i za koje postoje dostupne informacije koje ukazuju na nestabilnu finansijsku situaciju korisnika kredita, kada su postojeći i budući prihodi nedovoljni za cjelovito izmirenje obaveza prema Banci i ostalim kreditorima, kao i u slučaju konstatovanih slabosti koje stvaraju eventualnu mogućnost gubitka za Banku. Broj dana kašnjenja koji predstavlja jedan od indikatora za klasifikaciju u grupu C predstavljen je u tabeli.

- Klasifikaciona grupa D sumnjiva aktiva

Sumnjiva potraživanja su ona kod kojih su prisutne velike nepravilnosti prilikom izmirenja obaveza, nastale kao rezultat pogoršanja finansijske situacije korisnika kredita, kada je vjerovatnoća izmirenja obaveza veoma mala, sa kašnjenjem pravnih lica do 270 dana i fizičkih lica do 365 dana.

- Klasifikaciona grupa E gubitak po potraživanju

Gubitak po potraživanju je evidentiran kada je izmirenje obaveza trajno poremećano i kada postoji ozbiljno pogoršanje finansijske situacije korisnika kredita, koja uzrokuje da se dospjele obaveze ne mogu izmiriti i ako postoje indicije da može doći do povrata dijela potraživanja u budućnosti.

Kada je kašnjenje u izmirenju obaveza preko 270 dana za pravna lica i preko 365 dana za fizička lica, pri čemu se docnja računa od prvobitnog datuma dospjeća, klasifikuje se u klasifikacionu grupu E.

Definicija kolaterala

Kolateral se definiše kao instrument obezbjeđenja i osiguranja naplate potraživanja Banke u cilju smanjenja rizika.

Kada je za korisnika kredita vezano više partija kredita obezbijedenih istim kolateralom, kolateral se raspoređuje srazmjerno učešću pojedinačnog kredita u ukupnoj izloženosti, a sve u skladu sa Pravilnikom o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala.

Primjer:

Ako jedan korisnik kredita ima tri kreditne partije, koje su obezbijedene istim kolateralom:

Partija 1.	odobreno	100.000,00 KM
Partija 2.	odobreno	50.000,00 KM
Partija 3.	odobreno	10.000,00 KM
Ukupno odobreno kredita		160.000,00 KM.

Procenat učešća pojedinačne kreditne partije u ukupno odobrenom iznosu kredita:

$$100\ 000 / 160\ 000 * 100 = 62,50\ %$$

$$50\ 000 / 160\ 000 * 100 = 31,25\ %$$

$$10\ 000 / 160\ 000 * 100 = 6,25\ %$$

Raspodjela kolaterala čija je procijenjena vrijednost 500.000,00 KM

Partija 1.	500 000 * 62,50 % =	312.500,00 KM
Partija 2.	500 000 * 31,25 % =	156.250,00 KM
Partija 3.	500 000 * 6,25 % =	31.250,00 KM

Ovaj postupak se primjenjuje za sve vrste kolaterala.

OPIS POSTUPKA**PRAVILA PROCJENJIVANJA I PRIZNAVANJA KREDITA PRIVREDE I PREDUZETNIKA**

Procjena ispravki vrijednosti kredita privrede vrši se grupno i pojedinačno, tako što je prethodno potrebno uraditi segmentaciju portfolia prema ukupnoj izloženosti dužnika i broju dana kašnjenja.

Ukupnu izloženost čini zbir svih potraživanja nastalih po konkretnom kreditu (saldo glavnog duga, dospjelih obaveza, kamate i naknade).

Prvu grupu čine plasmani čiji iznos nije materijalno značajan za Banku, a to su plasmani koji ne prelaze iznos od 50.000,00 KM i oni se procjenjuju prema broju dana kašnjenja u izmirivanju obaveza, primjenom procenta obezvređivanja datog u tabeli.

Drugu grupu čine svi plasmani koji kasne do *10 dana* bez obzira na izloženost i oni nisu obezvrijeđeni, odnosno nemaju ispravku vrijednosti, jer Banka procjenjuje da će ih naplatiti u cijelosti, sa neznatnim kašnjenjem. U istu grupu spadaju i plasmani koji su obezbijedjeni namjenski oročenim depozitom, koji Banka može usmjeriti na zatvaranje potraživanja od korisnika kredita, ako primijeti da postoje problemi u izmirivanju obaveza i plasmani obezbijedjeni ostalim prvoklasnim kolateralom (neopozivim garancijama banaka sa investicionim rangom, neopozivim garancijama Vlade Republike Srpske, Vlade Federacije BiH, Vijeća ministara BiH, Centralne banke BiH, Vlada zemalja zone A i Centralnih banaka zemalja zone A).

Iz obje navedene grupe plasmana izdvajaju se plasmani čije je kašnjenje veće od 180 dana, a obezbijedjeni su utrživim kolateralom, hipotekom na nekretnine ili zalogom na pokretnu imovinu (u daljem tekstu: kolateral) kod kojih postoji realna vjerovatnoća da će se kredit naplaćivati iz tih sredstava, za te plasmane obezvređenje se vrši pojedinačno. Oni se procjenjuju tako što se izračunava sadašnja vrijednost planiranog novčanog toka od naplate, odnosno preuzimanja priznate vrijednosti kolaterala (diskont priznate vrijednosti kolaterala efektivnom kamatnom stopom). Dobijena sadašnja vrijednost se raspoređuje procentualno na sva potraživanja Banke (kredit, dospjelo, kamata, naknada) i ukoliko postoji razlika između knjigovodstvene vrijednosti i dobijene sadašnje vrijednosti potraživanja, taj iznos predstavlja ispravku, tj. obezvređenje plasmana.

Kolateral koji Banka u ovom slučaju priznaje čini:

1. nepokretna imovina:

- zemljište: građevinsko i poljoprivredno;
- građevinski objekti: stambeni objekat (porodična kuća); stan; pomoćni objekat; ekonomski objekat (farme, staje, silos); poslovni prostor (lokal); fabrička hala; magacin i drugi objekti koji su u upotrebi;

Objekti trebaju biti osigurani kod osiguravajuće kuće sa polisom vinkuliranom u korist Banke.

2. pokretna imovina

- mašine,
- vozila,
- roba na zalihama,
- osnovno stado.

Priznatu vrijednost kolaterala predstavlja procijenjena vrijednost kolaterala umanjena za korektivni faktor. Korektivni faktor se određuje na bazi trenutnih tržišnih vrijednosti, a koje definišu, vrsta kolaterala, lokacija i rang hipoteke (hipoteka prvog ili drugog reda), prema Pregledu kolaterala (poseban akt).

Kod kolaterala koji čini pokretna imovina faktor obezvređenja se uzima uvijek isti i on iznosi 30% od procijenjene vrijednosti.

Procijenjenu vrijednost kolaterala predstavlja procijenjeni novčani iznos nepokretnosti ili pokretne imovine, koji određuje sudski vještak odgovarajuće struke.

Vrijeme kada se očekuje planirani novčani tok od naplate, odnosno preuzimanja priznate vrijednosti kolaterala je 180 dana od dana na koji se vrši procjena produženo za vrijeme utrživosti.

Nakon što kredit dođe u docnju od 180 dana stručnim službama se ostavlja vrijeme, isto tako od 180 dana da preduzmu mjere u cilju naplate, utuženjem ili na neki drugi način prihvatljiv za dužnika i za Banku. Vrijeme utrživosti predstavlja vrijeme za koje Banka može da završi spor i proda ili preuzme kolateral, ali ne za veću vrijednost nego što je potraživanje.

Dužnici čija izloženost predstavljaju materijalno značajnu izloženost za Banku, u ovom slučaju to su iznosi 50.000,00 KM i više a kasne u izmirivanju svojih obaveza 30 i više dana klasifikuju se pojedinačno, odnosno kada postoje objektivni dokazi o obezvređenju plasmana, tada se obezvređenje plasmana (ispravka) utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova po kreditu. Sadašnja vrijednost kredita se utvrđuje diskontovanjem očekivanih novčanih priliva produženih za dane kašnjenja po kreditu primjenom efektivne kamatne stope konkretnog kredita.

Krediti iz ove grupe koji kasne preko 270 dana, a nemaju utrživ kolateral klasifikuju se u E kategoriju i ispravka vrijednosti po ovim kreditima je jednaka ukupnoj izloženosti po kreditu.

Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa iskazana na godišnjoj osnovi, koja izjednačava sadašnju vrijednost svih novčanih tokova po osnovu korišćenja finansijskih usluga.

Objektivan dokaz o obezvređenju plasmana predstavlja kašnjenje u izmirivanju ugovorenih obaveza, što ukazuje da korisnik ima problema u poslovanju.

Korisnici kredita kod kojih je primijećeno veliko kašnjenje u izmirivanju obaveza, a nisu obezbijedeni kolateralom ili taj kolateral nije dovoljan za pokriće obaveza, obezvređenje se može umanjiti za iznos očekivane naplate, ako za to postoji obrazloženje i dokumentovan dokaz.

Obračun se vrši na bazi planiranih priliva, utvrđenih sa korisnikom kredita koji se diskontuju kao novčani tokovi.

Po kreditima čije kašnjenje je duže od 90 dana i koji su raspoređeni u klasifikacionu grupu C koeficijent obezvređenja kamate je 100%, ukoliko ne postoji utrživ kolateral čija diskontovana vrijednost na dan obračuna je veća od ukupne izloženosti.

U slučaju gdje je kredit obezbijeden utrživim kolateralom i kašnjenje po kreditu je duže od 180 dana, priznata vrijednost kolaterala se diskontuje i razlika između dobijene neto sadašnje vrijednosti i ukupne izloženosti daje iznos obezvređenja i za kamatu, koji se procentualno raspoređuje na kamatu, shodno učešću kamate u ukupnoj izloženosti.

Ako korisnik kredita nema kašnjenja u izmirivanju svojih obaveza na dan kada se vrši klasifikacija, a procjenjuje se da bi u nekom vremenu mogao postati rizičan, može se klasifikovati i drugačije od navedenih pravila i shodno tome izdvojiti ispravku prema tabeli.

PROCJENA VJEROVATNOG GUBITKA PO VANBILANSNIM STAVKAMA

Vanbilansna aktiva (preuzete neopozive obaveze po kreditima) se klasifikuje isto kao i konkretni kredit.

Garancije koje isto tako čine vanbilansnu aktivu se klasifikuju u klasifikacionu grupu A i Banka ne obračunava ispravku. Izuzev u slučaju, ako bi došlo do iskupa garancije od strane Banke, tako nastalo potraživanje se klasifikuje u klasifikacionu grupu C i njihov koeficijent obezvrđenja je jednak koeficijentu iz tabele.

- Ako se desi da se izloženost potraživanja od jednog korisnika može klasifikovati po različitim kriterijumima sa različitom ocjenom Banka primjenjuje najlošiju ocjenu.
- *Ako Banka ima više plasmana istom korisniku ili povezanim licima tu izloženost Banka klasifikuje u zavisnosti od grupe kojoj pripada i prema broju dana kašnjenja.* Izuzetak od ovoga predstavljaju plasmani obezbijedeni prvoklasnim kolateralom i drugim kolateralom koji se diskontuje.

PRAVILA PROCJENJIVANJA I PRIZNAVANJA KREDITA FIZIČKIH LICA

Klasifikacija kredita fizičkih lica vrši se grupno i pojedinačno, tako što je prethodno potrebno uraditi segmentaciju portfolia prema ukupnoj izloženosti korisnika kredita, broju dana kašnjenja i obezbijedenju.

Prvo se radi klasifikacija po partiji zaduženja na osnovu broja dana kašnjenja. Za kredite koji imaju jednokratnu otplatu, broj dana kašnjenja se računa od dana dospijeca do dana kada se vrši klasifikacija. Kreditna zaduženja koja imaju anuitetnu otplatu, izvodimo po slijedećoj formuli:

$$\text{Broj dana kašnjenja} = (\text{Saldo dospjelih obaveza/Iznos anuiteta}) \times 30 \text{ dana}$$

Nakon klasifikacije po danima kašnjenja, pristupa se dodjeljivanju clijenata u grupu.

Prvu grupu čine plasmani kod kojih nije došlo do obezvrđenja, a oni obuhvataju sve plasmane koji svoje obaveze izmiruju u kontinuitetu sa kašnjenjem do 31 dan bez obzira na izloženosti i plasmani koji su obezbijedeni prvoklasnim kolateralom. Po kreditima iz ove grupe ne izdvaja se ispravka vrijednosti, jer se procjenjuje da će se potraživanja po navedenim kreditima u cijelosti naplatiti sa neznatnim kašnjenjem.

Drugu grupu čine plasmani korisnicima kredita koji predstavljaju materijalno manje značajne plasmane za Banku, čija ukupna izloženost na dan klasifikacije ne prelazi iznos od 5.000,00 KM i oni se klasifikuju grupno prema tabeli.

Treću grupu čine plasmani koji kasne preko 31 dan i čija je izloženost preko 5.000,00 KM, njihovo obezvrđenje se procjenjuje kao razlika knjigovostvene vrijednosti na dan procjene i sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova po kreditu. Metodologija utvrđivanja sadašnje vrijednosti je ista što je navedeno u tekstu gore.

Po kreditima čije kašnjenje je duže od 90 dana koeficijent obezvrđenja kamate je 100%, ukoliko ne postoji utrživ kolateral, čija diskontovana vrijednost na dan klasifikacije je veća od ukupne izloženosti.

U slučaju da plasman po izloženosti pripada grupi ili ne pripada ni jednoj od navedenih grupa, a postoje objektivni dokazi o kašnjenju koje je duže od 180 dana i obezbijeden je utrživim kolateralom, već navedenim u tekstu, procjenjuje se pojedinačno i to tako što se vrši diskont priznate vrijednosti kolaterala i razlika između dobijene sadašnje vrijednosti i knjigovostvenog stanja plasmana evidentira se kao ispravka vrijednosti.

Iz priznate vrijednosti kolaterala, sadašnja vrijednost se dobije diskontiranjem u vremenu produženom za 180 dana od dana na koji se vrši procjena, produženo za vrijeme utrživosti kolaterala.

Kod fizičkih lica kod kojih postoji problem u otplati (dugo kašnjenje) i imaju dokaz o budućim prilivima, a nisu obezbijedjena kolateralom, ispravka se može umanjiti za iznos očekivane naplate. U ovo slučaju, ispravka vrijednosti se dobije kao razlika sadašnje vrijednosti planiranih priliva dokumentovanih od strane korisnika kredita i knjigovostvenog stanja plasmana na dan procjene.

PRAVILA OBEZVREĐENJA STAVKI OSTALE AKTIVE (MRS 39)

Obezvredjenje (odnosno ispravka vrijednosti) se ne vrši za stavke ostale aktive koje se ne klasifikuju (u skladu sa Odlukom ABRS) kao i za stavke ostale aktive koje su (u skladu sa Odlukom ABRS) klasifikovane u kategoriju A-Dobra aktiva.

Za stavke ostale aktive koje su prema ABRS klasifikovane u kategorije B, C i D prilikom obezvredjenja uzimaju se u obzir dani docnje, vrsta potraživanja, urednost izmirenja, obezbjedenje potraživanja i mogućnost realizacije kolaterala kao i druge raspoložive činjenice koje mogu uticati na utvrđivanje nivoa potencijalnog rizika gubitka za Banku.

Za stavke ostale aktive koje su prema ABRS klasifikovane u E kategoriju obezvredjenje se vrši 100% koliko iznosi potraživanje (detaljnije u Uputstvu za klasifikaciju ostale aktive (ABRS) i metodologija za utvrđivanje ispravke vrijednosti ostale aktive po MRS 39).

EVIDENTIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

Knjiženje, evidentiranje obezvredjenja kredita vrši se na računima ispravke vrijednosti i predstavlja rashod u Bilansu uspjeha, nakon čega se sačinjava izvještaj o nastalim promjenama, na računima ispravke i dostavlja nadležnim organizacionim dijelovima, Upravi Banke, a Uprava Nadzornom odboru.

Maksimalna izloženost riziku (bruto)

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Monetarna aktiva	217.181	245.215
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.176	23.843
Opozivi depoziti i krediti	29.047	35.717
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	7.356	4.695
Dati krediti i depoziti	147.966	168.726
Ostali plasmani	563	4.232
Ostala sredstva	12.073	8.002
Monetarna pasiva	181.699	218.768
Transakcioni depoziti	71.274	92.668
Ostali depoziti	95.756	112.602
Primljeni krediti	9.823	9.061
Obaveze po osnovu naknada i kamata	2.867	2.265
Ostale obaveze	1.979	2.172
Monetarne vanbilansne stavke	24.646	25.674
Plative garancije	8.911	9.005
Činidbene garancije	8.529	10.041
Nepokriveni akreditivi	0	0
Preuzete neopozive obaveze	7.206	6.628
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	0	0

34.2.3. Kategorizacija monetarne aktive po stepenu rizika

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Rejting 1	Rejting 2	Rejting 3	Rejting 4	Rejting 5	Ukupno
31.12.2014. godine						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.176	0	0	0	0	20.176
Opozivi depoziti i krediti	29.047	0	0	0	0	29.047
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	591	385	0	0	6.380	7.356
Dati krediti i depoziti	90.640	18.105	27.433	6.711	2.792	145.681
Ostali plasmani	563	0	0	0	0	563
Ostala sredstva	2.467	47	1.147	15	227	3.903
Ukupno	143.484	18.537	28.580	6.726	9.399	206.726
31.12.2013. godine						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23.843	0	0	0	0	23.843
Opozivi depoziti i krediti	35.717	0	0	0	0	35.717
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	735	235	0	0	3.725	4.695
Dati krediti i depoziti	119.468	20.617	21.126	4.226	3.289	168.726
Ostali plasmani	4.232	0	0	0	0	4.232
Ostala sredstva	6.666	1.294	17	0	25	8.002
U k u p n o	190.661	22.146	21.143	4.226	7.039	245.215

Dospjeli plasmani

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
<i>Dati krediti i depoziti</i>		
Privreda	14.717	6.735
Stanovništvo	4.990	3.101
Preduzetnici	1.290	1.265
Ukupno	20.997	11.101
<i>Reprogramirani krediti</i>		
Privreda	6.326	6.542
Stanovništvo	6.409	1.948
Preduzetnici	431	376
Ukupno	13.166	8.866
Dospjeli krediti	20.997	11.101
Reprogramirani krediti	13.166	8.866

34.2.4. Koncentracija rizika finansijskih sredstava po osnovu kojih je Banka izložena rizicima

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Srbija	Evropska unija	Republika Srpska	Federacija BiH	Distrikt Brčko	Ukupno ostalo	Ukupno
31.12.2014. godine							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4	11.880	6.604	0	1.495	193	20.176
Opozivi depoziti i krediti	0	223	28.824	0	0	0	29.047
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	6.557	0	799	0	7.356
Dati krediti i depoziti	0	0	120.877	0	27.089	0	147.966
Ostali plasmani	0	0	563	0	0	0	563
Ostala sredstva	0	0	10.669	0	1.404	0	12.073
Ukupno	4	12.103	174.094	0	30.787	193	217.181
31.12.2013. godine							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19	15.882	5.143	0	921	1.878	23.843
Opozivi depoziti i krediti	0	482	35.235	0	0	0	35.717
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	4.332	0	363	0	4.695
Dati krediti i depoziti	0	0	139.656	0	29.070	0	168.726
Ostali plasmani	0	0	232	4.000	0	0	4.232
Ostala sredstva	0	0	6.947	0	1.055	0	8.002
Ukupno	19	16.364	191.545	4.000	31.409	1.878	245.215

34.2.5. Koncentracija rizika finansijskih sredstava po osnovu kojih je Banka izložena rizicima

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Sektor finansijska i osiguranja	Poljoprivreda	Prerađivačka industrija	Gradivinarstvo	Trgovina na malo	Uslužne djelatnosti	Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad	Aktivnosti u vezi sa nekretninama	Sektor preduzetnika	Javni sektor	Sektor stanovništva	Sektor stranih lica	Sektor drugih komitenata	Ukupno
31.12.2014. godine														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.176	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20.176
Opozivi depoziti i krediti	29.047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29.047
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	65	870	450	770	925	570	298	0	748	8	2.652	0	0	7.356
Dati krediti i depoziti	7.891	7.135	21.653	21.147	14.345	3.193	18.230	3.577	7.005	1.353	42.437	0	0	147.966
Ostali plasmani	563	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	563
Ostala sredstva	12.073	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.073
Ukupno	69.815	8.005	22.103	21.917	15.270	3.763	18.528	3.577	7.753	1.361	45.089	0	0	217.181
31.12.2013. godine														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23.843	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23.843
Opozivi depoziti i krediti	35.717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35.717
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	155	503	84	370	810	175	0	0	572	51	1.975	0	0	4.695
Dati krediti i depoziti	7.891	6.592	24.897	21.349	23.583	19.597	18.230	0	5.210	1.867	39.510	0	0	168.726
Ostali plasmani	4.232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.232
Ostala sredstva	8.002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.002
Ukupno	79.840	7.095	24.981	21.719	24.393	19.772	18.230	0	5.782	1.918	41.485	0	0	245.215

Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu

34.2.6. Monetarne vanbilansne stavke

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Plative garancije	Činidbene garancije	Preuzete neopozive obaveze	Ukupno
31.12.2014. godine				
Do godinu dana	5.761	2.578	6.473	14.812
Od 1 - 5 godina	3.150	5.951	733	9.834
U k u p n o	8.911	8.529	7.206	24.646
31.12.2013. godine				
Do godinu dana	7.654	6.843	5.279	19.776
Od 1 - 5 godina	1.351	3.198	1.349	5.898
U k u p n o	9.005	10.041	6.628	25.674

34.3. Tržišni rizik

Banka preuzima na sebe tržišne rizike, koji predstavljaju rizik da će fer vrijednost ili budući tokovi gotovine koji proizilaze iz finansijskih instrumenata oscilirati zbog promjena u tržišnim vrijednostima. Tržišni rizici nastaju po osnovu otvorenih pozicija izloženih riziku po osnovu dospjeća, kamatnih stopa, valuta i proizvodima kapitala, koji su izloženi riziku po osnovu dospjeća, kamatnih stopa, valuta i proizvodima kapitala, koji su izloženi opštim i posebnim kretanjima i promjenama vezanim za nivo nestalnosti tržišnih stopa ili cijena (kao što su kamatne stope, kreditne marže, devizni kursevi i cijene kapitala).

34.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed mogućih promjena deviznih kurseva.

Radi ublažavanja deviznog rizika Banka blagovremeno i na sveobuhvatan način identifikuje uzroke koji dovode do nastanka deviznog rizika za svaku valutu u kojoj Banka posluje, identifikujući duge i kratke otvorene devizne pozicije.

Za potrebe kontrole i identifikacije devizne izloženosti, Banka dnevno prati stanje i strukturu efektivnih stranih valuta u trezoru deviznih sredstava i strukturu po valutama na računima kod inostranih banaka, vodi računa o usklađenosti devizne pozicije u nestabilnim valutama, prati deviznu usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza.

Banka identifikaciju deviznog rizika vrši kroz dnevno sastavljanje izvještaja o deviznoj usklađenosti finansijske aktive i finansijske pasive koji je definisan Programom, politikom i procedurom za upravljanje deviznim rizikom Banke koji se zasniva na Odluci o sastavljanju i mjesečni izvještaj GAP deviznog rizika definisan Politikom i procedurama upravljanja deviznim rizikom. Mjerenjem deviznog rizika kroz GAP analizu Banka utvrđuje izloženost deviznom riziku koja proizilazi iz veličine neusklađenosti aktive i pasive po pojedinim valutama.

Banka na mjesečnom nivou vrši projekcije scenarija uticaja promjene deviznih kurseva na finansijski rezultat.

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju sredstava i obaveza Banke iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine. (Primjenom odluke o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom u bankama, poštuju se propisani limiti po pojedinačnim valutama 20% u odnosu na osnovni kapital, osim za valutu Euro za koju limit individualne devizne pozicije iznosi 30%, dok ukupna devizna pozicija Banke iznosi najviše 30% u odnosu na kapital).

34.3.1. Devizni rizik (nastavak)

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	Devizna klauzula	Ukupno	KM	Ukupno
AKTIVA									
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.079	2.431	5.809	626	14.945	0	14.945	0	14.945
Opozivi depoziti i krediti	63	7	6	147	223	0	223	0	223
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dati krediti i depoziti	0	0	0	0	0	112.028	112.028	0	112.028
Ostali plasmani	0	256	0	152	408	0	408	0	408
Ostala sredstva	169	0	0	0	169	0	169	0	169
Ukupno	6.311	2.694	5.815	925	15.745	112.028	127.773	0	127.773
PASIVA									
Transakcioni depoziti	18.765	59	72	609	19.505	0	19.505	0	19.505
Ostali depoziti	53.141	0	0	0	53.141	47.327	100.468	0	100.468
Primljeni krediti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obaveze po osnovu kamata i naknada	2.062	0	0	0	2.062	0	2.062	0	2.062
Ostale obaveze	20	1	0	0	21	0	21	0	21
Ukupno	73.988	60	72	609	74.729	47.327	122.056	0	122.056
Neto devizna pozicija:									
31.12.2014. godine	-67.677	2.634	5.743	316	-58.984	64.701	5.717	0	5.717
31.12.2013. godine	-70.587	338	351	390	-69.508	76.880	7.372	3.264	10.636

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena višestrukim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kamatnih stopa.

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je da se minimiziraju nepovoljni efekti promjene visine kamatnih stopa. Kamatne stope kredita zavise od kretanja kamatnih stopa na tržištu novca i od poslovne politike Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom nadgleda domaće i strane tržišne kamatne stope, i daje preporuke za poboljšanje upravljanja kamatnim rizikom.

Banka vrši identifikaciju kamatnog rizika kroz GAP analizu pozicija i utvrđivanje kamatno osjetljivih stavki razvrstanih prema dospijeću i prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope, odnosno određivanje očekivanog rasporeda budućih novčanih tokova.

Mjerenje kamatnog rizika GAP analizom podrazumijeva analiziranje neusklađenosti kamatno osjetljivih pozicija aktive i pasive prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (za pozicije sa tržišno osjetljivom kamatnom stopom – kamatne stope vezane za EURIBOR) i prema dospijeću (za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom i promjenljivom kamatnom stopom).

Banka vrši mjerenje kamatnog rizika banke i kroz ratio analizu poštujući pri tome interno postavljene limite.

Banka na mjesečnom nivou prati uticaj promjene kamatnih stopa na finansijski rezultat kroz izradu scenarija i projekcija promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa.

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Manje od 3 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Kamatnosni i ukupno	Nekamatnosni i ukupno	Ukupno
AKTIVA								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11.884	0	0	0	0	11.884	8.292	20.176
Opozivi depoziti i krediti	29.047	0	0	0	0	29.047	0	29.047
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	0	0	0	0	7.356	7.356
Dati krediti i depoziti	33.230	9.004	31.937	54.484	19.311	147.966	0	147.966
Ostali plasmani	0	0	563	0	0	563	0	563
Ostala sredstva	0	0	0	0	0	0	12.073	12.073
Ukupno	74.161	9.004	32.500	54.484	19.311	189.460	27.721	217.181
PASIVA								
Transakcioni depoziti	16.632	0	0	0	0	16.632	54.642	71.274
Ostali depoziti	16.831	8.473	42.497	26.512	30	94.343	1.413	95.756
Primljeni krediti	0	0	0	0	9.823	9.823	0	9.823
Obaveze po osnovu kamata i naknada	0	0	0	0	0	0	2.867	2.867
Ostale obaveze	0	0	0	0	0	0	1.979	1.979
Ukupno	33.463	8.473	42.497	26.512	9.853	120.798	60.901	181.699
Neto devizna pozicija:								
31.12.2014. godine	40.698	531	-9.997	27.972	9.458	68.662	-33.180	35.482
31.12.2013. godine	-12.662	1.942	2.658	37.373	5.183	34.494	-11.908	22.586

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje pregled primijenjenih godišnjih kamatnih stopa na najznačajnije finansijske instrumente:

Opis	U stranoj valuti	u KM
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	0,00%	0,006%-0,165%
Devizni računi kod ino banaka	0,00%-3,00%	0,00%
<i>Kredit plasirani komitentima do jedne godine:</i>		
Pravna lica	0,00%	4,98%-9,05%
Stanovništvo	0,00%	9,13%-10,28%
<i>Kredit plasirani komitentima preko jedne godine:</i>		
Pravna lica	0,00%	7,90%-11,00%
Stanovništvo	0,00%	8,78%-11,38%
Pasiva		
Kratkoročni depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih institucija	0,00%	0,00%
Depoziti po viđenju pravnih lica	0,00%	0,00%
Depoziti po viđenju stanovništva	0,00%	0,10%
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0,00%	1,91%-3,90%
Stanovništvo	0,00%	1,82%-4,39%
<i>Dugoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0,00%	3,10%-5,33%
Stanovništvo	0,00%	3,87%-6,50%

Banka primjenjuje kamatu od 0% do 6,20% na dio depozita klijenata koji služe kao sredstvo obezbjeđenja blagovremene otplate kredita odobrenih od strane Banke.

34.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao tekući ili budući rizik za finansijski rezultat i kapital, nastao zbog nemogućnosti date institucije da izmiri svoje obaveze po dospeljeću bez dodatnih neprihvatljivih gubitaka. Posljedice mogu uključivati nemogućnost plaćanja obaveza depozitarima i ispunjavanja obaveza kreditiranja. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Odbor za likvidnost učestvuju u upravljanju likvidnošću.

34.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usljed nemogućnosti ispunjavanja dospjelih obaveza o roku dospeljeća i usljed nemogućnosti finansiranja povećanja aktive.

Osnovni cilj Banke je da upravljanjem rizikom likvidnosti održava nivo likvidnosti, kako bi se uredno i na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po aktivnim, pasivnim i neutralnim bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke. U ciljeve upravljanja likvidnošću spadaju i dnevno vrednovanje i ispunjavanje svih finansijskih obaveza, izdvajanje rezerve likvidnosti i izbjegavanje dodatnih troškova do kojih bi došlo prilikom pozajmljivanja izvora sredstava i u slučaju prodaje sredstava. U planiranju potencijalnih budućih likvidnosnih potreba Banke, uzimaju se u obzir promjene u operativnim, ekonomskim, regulativnim ili ostalim uslovima poslovnog okruženja Banke. Banka je definisala strategiju upravljanja likvidnošću, Program za upravljanje rizikom likvidnosti (strategije, politike, procedure i plan u slučaju krize likvidnosti Banke) i Plan za vanredne situacije, čijom primjenom obezbjeđuje sposobnost da ostvaruje novčane prilive koji su u svakom trenutku adekvatni tekućim potrebama. Strategija Banke obezbjeđuje da Banka u svakom momentu može potpuno, i bez odlaganja izvršavati sve obaveze na dan dospijea. Programom, politikama i procedurama za upravljanje likvidnosti koji se zasniva na Odluci o minimalnim standardima za upravljanje likvidnosti definisano je dnevno, dekadno i mjesečno praćenje likvidnosti u skladu sa zakonskom regulativom Republike Srpske, dok istovremeno Banka prati i analizira likvidnost na dnevnom i mjesečnom nivou u skladu sa Politikom i procedurama upravljanja rizikom likvidnosti, koji pored domaće regulative sadrži i uputstva i instrukcije od strane Sektora upravljanja rizicima banke.

Banka na mjesečnom nivou pravi (prezentacije) scenarija koja su odraz trenutne ekonomske situacije, i vrši predviđanja uticaja tih kritičnih kretanja koja uključuje u scenarij i provjerava njihov uticaj na likvidnost Banke (stres test analize).

Naredna tabela prikazuje GAP analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj djelatnosti na osnovu preostalog perioda do ugovorenog datuma dospijea, kroz uskladenost potraživanja i obaveza po periodima dospijea.

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	Manje od 3 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31.12.2014. godine						
Monetarna aktiva						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.176	0	0	0	0	20.176
Opozivi depoziti i krediti	29.047	0	0	0	0	29.047
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	3.178	565	2.019	1.594	0	7.356
Dati krediti i depoziti	28.798	9.004	31.937	54.484	19.311	143.534
Ostali plasmani	0	0	563	0	0	563
Ostala sredstva	455	0	146	371	0	972
Ukupno	81.654	9.569	34.665	56.449	19.311	201.648
Monetarna pasiva						
Transakcioni depoziti	71.274	0	0	0	0	71.274
Ostali depoziti	16.831	8.473	42.497	26.512	1.443	95.756
Primljeni krediti	0	0	0	0	9.823	9.823
Obaveze po osnovu kamata i naknada	1.389	0	391	708	379	2.867
Ostale obaveze	1.979	0	0	0	0	1.979
Ukupno	91.473	8.473	42.888	27.220	11.645	181.699
Neto devizna pozicija:						
31.12.2014. godine	-9.819	1.096	-8.223	29.229	7.666	19.949
31.12.2013. godine	-22.539	2.696	4.608	32.905	4.916	22.586

34.5. Upravljanje kapitalom

Jačina i stabilnost svake Banke zavisi od veličine i sposobnosti kapitala da apsorbuje moguće rizike poslovanja. Osnovni kapital Banke je zakonski definisan parametar za mjerenje maksimalne izloženosti Banke koncentraciji kreditnog i drugih rizika. Neto kapital je obračunska kategorija za izračunavanje adekvatnosti kapitala, a čine ga osnovni i dopunski kapital umanjen za odbitne stavke kapitala.

Značajan pokazatelj snage kapitala je stopa adekvatnosti kapitala koja predstavlja odnos neto kapitala i ukupne rizične aktive i koja prema zakonu o bankama Republike Srpske mora iznositi najmanje 12%.

Ukupno ponderisani rizik sastoji se od rizikom ponderisane aktive i dodatnog dijela po osnovu operativnog rizika. Rizikom ponderisana aktiva je neto bilansna i vanbilansna rizična aktiva ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva.

Razvojem novih metodologija u praksi u bankarskom poslovanju došlo je do promjena rizičnog profila banaka, pri čemu učešće operativnog rizika u ukupnoj izloženosti riziku postaje sve važniji segment koji zaslužuje ravnopravan tretman kao i krediti i ostali rizici.

Operativni rizik se vezuje za ljudske resurse, informacione i druge rizične spoljne faktore, interne procese i drugo. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je Odlukom propisala metodologiju za obračun operativnog rizika, shodno evropskim direktivama i preporukama Bazela II (primijenjena sa stanjem na dan 30.06.2010. godine).

(u hiljadama konvertibilnih maraka)

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
Osnovni kapital	27.767	33.216
Dopunski kapital	7.767	3.530
Odbitne stavke od kapitala	-12.099	-9.963
Neto kapital	23.435	26.783
Ponderisana aktiva kreditnim rizikom i kapitalni zahtjev u vezi sa deviznim rizikom	180.234	200.179
Pokazatelj adekvatnosti kapitala %	13,00%	13.38%

35. EKSTERNALIZACIJA

Banka je aktivnosti na proizvodnji i razvoju softverskog rješenja, za aktivnosti koje joj omogućavaju obavljanje djelatnosti pružanja bankarskih i finansijskih usluga uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje tih djelatnosti, povjerala pravnom licu Megatrend a.d. Niš. Takođe, Banka je dio poslova pravnog zastupanja Banke u postupcima naplate potraživanja povjerala advokatskoj kancelariji Stevanović iz Bijeljine. Nadalje, Banka je dio poslova fizičkog obezbjeđenja povjerala agenciji za obezbjeđenje Alpha Security d.o.o. Banja Luka.

36. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine za sljedeće značajnije valute iznosi:

Oznaka valute	31.12.2014. godine	31.12.2013. godine
USD	1.6084	1.4190
CHF	1.6261	1.5954
EUR	1.9558	1.9558